

Міністерство освіти і науки України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Кафедра прикладної економіки

УДК _____

БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему:

«Дослідження і розробка пропозицій з покращення фінансового стану підприємства»

Освітня програма: Економіка
Спеціальність: 051 – Економіка

Здобувач освітнього ступеня

_____ Терентьєва М.О. _____
(підпис, ініціали та прізвище здобувача)

Науковий керівник

_____ Точонов Ігор Викторович к.е.н. _____
доц. каф. «Прикладної економіки» _____
(підпис, прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь,
вчене звання керівника)

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

_____ к.е.н., доц. Бережницька У.Б. _____
(посада) (підпис) (дата) (ініціали та прізвище)

Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
 Інститут економіки та менеджменту
 Кафедра прикладної економіки
 Спеціальність 051 – Економіка

Затверджую
 Завідувач кафедри _____ Бережницька У.Б.
 “ ” _____ 2026 р.

ЗАВДАННЯ
НА БАКАЛАВРСЬКУ РОБОТУ
 Студенту _____ Терентьєвій Марії Олегівні _____
 (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи:
 Дослідження і розробка пропозицій з покращення фінансового стану підприємства
 Керівник роботи _____ Точонов Ігор Вікторович _____
 _____ к.е.н. доц. каф. «Менеджмент організації» _____
 (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання керівника)
 затверджені наказом закладу вищої освіти від “ ” _____ 202 р., № _____

2. Строк подання студентом роботи
 “ ” _____ 202 р.

3. Вихідні дані до роботи:
 Звітні дані підприємства, бухгалтерська та фінансова звітність ТОВ «Векторно-інжинірінгова компанія», статут підприємства, внутрішні документи підприємства, наукова та навчально-методична література з питань аналізу господарської діяльності, нормативно-правові акти України у сфері будівництва, матеріали Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки
 перелік питань, що їх належить розробити:
 Дослідити наукові підходи до аналізу фінансового стану підприємства та види аналізу.
 Виокремити діагностику, прогнозування фінансового стану підприємства та методи аналізу.
 Визначити систему показників фінансового аналізу виробничо-фінансового стану підприємства.
 Надати характеристику фінансового стану ТОВ «Векторно-інжинірінгова компанія».
 Провести аналіз основних техніко-економічних показників діяльності ТОВ «ВІК».

Здійснити аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «ВІК».

Дослідити застосування Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва будівельним підприємством ТОВ «ВІК».

Розробити пропозиції щодо оптимізації фінансового стану ТОВ «ВІК».

5. Перелік графічного матеріалу

з точним зазначенням обов'язкових креслень / таблиць / рисунків:

Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Векторно-інжинірингова компанія».

Динаміка основних техніко-економічних показників діяльності ТОВ «ВІК».

Динаміка фінансових результатів діяльності ТОВ «ВІК».

SWOT-аналіз діяльності ТОВ «ВІК».

PEST-аналіз зовнішнього середовища ТОВ «ВІК».

Основні напрями оптимізації фінансового стану ТОВ «ВІК».

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів бакалаврської роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітки
1	Вибір теми бакалаврської роботи, визначення мети, об'єкта, предмета та завдань дослідження	_____	виконано
2	Опрацювання наукової, навчально-методичної літератури та нормативно-правових джерел за темою дослідження	_____	виконано
3	Дослідження теоретичних аспектів аналізу фінансового стану будівельного підприємства	_____	виконано
4	Збір вихідних даних та характеристика фінансового стану ТОВ «Векторно-інжинірингова компанія»	_____	виконано
5	Аналіз основних техніко-економічних показників та фінансових результатів діяльності ТОВ «ВІК»	_____	виконано
6	Дослідження застосування Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва в діяльності ТОВ «ВІК»	_____	виконано
7	Проведення SWOT-аналізу та PEST-аналізу діяльності підприємства	_____	виконано
8	Розробка пропозицій щодо оптимізації фінансового стану ТОВ «ВІК»	_____	виконано
9	Формулювання висновків, оформлення списку використаних джерел і додатків	_____	виконано
10	Остаточне оформлення бакалаврської роботи та подання її на перевірку керівнику	_____	виконано

Студент _____
Особистий підпис / Розшифрування підпису

Керівник роботи _____
Особистий підпис / Розшифрування підпису

ЗМІСТ

ВСТУП	5
1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	8
1.1. Наукові підходи до аналізу фінансового стану підприємства та види аналізу	8
1.2. Діагностика, прогнозування фінансового стану підприємства та методи аналізу.....	14
1.3. Система показників фінансового аналізу виробничо-фінансового стану підприємства.....	20
2. ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «ВІК» ТА АНАЛІЗ ЙОГО ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ	27
2.1. Характеристика фінансового стану ТОВ «Векторно-інжинірингова компанія».....	27
2.2. Аналіз основних техніко-економічних показників діяльності будівельного підприємства.....	34
2.3. Аналіз фінансових результатів діяльності будівельного підприємства.....	42
3. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «ВІК».....	50
3.1. Застосування Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва в ТОВ «ВІК»	50
3.2. Оптимізація фінансового стану ТОВ «ВІК».....	54
ВИСНОВКИ.....	58
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	61

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У сучасних умовах господарювання ефективність діяльності будівельного підприємства є одним із ключових чинників його стабільного функціонування, конкурентоспроможності та подальшого розвитку. Будівельна галузь має важливе значення для економіки країни, оскільки забезпечує створення основних фондів, розвиток інфраструктури, житлового та промислового будівництва, а також формує попит на продукцію суміжних галузей. Водночас діяльність будівельних підприємств характеризується високою залежністю від економічної ситуації, інвестиційної активності, вартості матеріалів, трудових ресурсів, державного регулювання та організаційно-технічних умов виконання робіт. Особливої актуальності дослідження ефективності фінансового стану будівельних підприємств набуло в умовах воєнного стану в Україні. Повномасштабне військове вторгнення у 2022 році суттєво вплинуло на функціонування будівельного сектору, спричинило скорочення обсягів будівельних робіт, зміну пріоритетів діяльності підприємств, ускладнення логістики, зростання витрат та необхідність адаптації до нових умов. У таких обставинах підприємства змушені переглядати стратегію розвитку, оптимізувати витрати, шукати нові напрями діяльності, підвищувати ефективність управлінських рішень і впроваджувати сучасні цифрові інструменти у сфері будівництва.

Обґрунтування вибору теми дослідження зумовлене тим, що аналіз фінансового стану підприємства, як зазначають Л. Л. Лазебник, Н. Марусяк, С. Підгаєць, Т. Семененко та А. Поплюйко, є необхідною передумовою оцінки його ресурсного забезпечення, платоспроможності, фінансової стійкості, прибутковості та здатності до розвитку в умовах змінного середовища. Для будівельних підприємств, на що звертають увагу О. Капраль, І. Секретар, Г. Жовтяк, Р. Богданов, Н. Дуляба та Р. Жишко, такий аналіз має враховувати галузеві ризики, тривалий виробничий цикл, залежність від матеріалів, конкуренцію, воєнно-кризові фактори та потребу в адаптації до ринку. Саме

тому дослідження фінансового стану ТОВ «Векторно-інжинірінгова компанія» є актуальним і має практичне значення для виявлення проблем та обґрунтування напрямів покращення його діяльності.

Метою роботи є дослідження теоретичних аспектів фінансового стану будівельного підприємства та розробка пропозицій щодо оптимізації фінансового стану ТОВ «Векторно-інжинірінгова компанія».

Для досягнення поставленої мети у роботі необхідно вирішити **такі завдання:**

- дослідити наукові підходи до аналізу фінансового стану підприємства та види аналізу;

- виокремити діагностику, прогнозування фінансового стану підприємства та методи аналізу;

- визначити систему показників фінансового аналізу виробничо-фінансового стану підприємства;

- надати характеристику фінансового стану ТОВ «ВІК»;

- провести аналіз основних техніко-економічних показників діяльності ТОВ «ВІК»;

- здійснити аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «ВІК»;

- дослідити застосування Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва будівельним підприємством ТОВ «ВІК»;

- розробити пропозиції щодо оптимізації фінансового стану ТОВ «ВІК».

Об’єктом дослідження є будівельне підприємство ТОВ «Векторно-інжинірінгова компанія».

Предметом дослідження є фінансово-господарська діяльність будівельного підприємства.

У процесі написання роботи використано сукупність загальнонаукових та спеціальних **методів дослідження**. Метод теоретичного узагальнення застосовано для вивчення наукових підходів до аналізу фінансового стану підприємства. Метод аналізу і синтезу використано для дослідження складових фінансово-фінансового стану будівельного підприємства. Метод порівняння дав

змогу оцінити основні техніко-економічні показники діяльності ТОВ «ВІК» та зіставити їх із показниками конкурентів. Фінансово-економічний аналіз застосовано для оцінки фінансових результатів діяльності підприємства. SWOT-аналіз та PEST-аналіз використано для визначення сильних і слабких сторін підприємства, а також можливостей і загроз зовнішнього середовища. Графічний і табличний методи застосовано для наочного подання результатів дослідження.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що запропоновані у роботі напрями оптимізації фінансового стану можуть бути використані ТОВ «Векторно-інжинірингова компанія» для підвищення ефективності управління, адаптації до змін зовнішнього середовища, посилення конкурентних переваг та покращення фінансово-економічних результатів. Особливу увагу приділено застосуванню Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, що дає змогу зменшити бюрократичні процедури, заощадити час, підвищити прозорість діяльності та забезпечити ефективне ведення і зберігання документації.

Структура роботи відповідає поставленій меті та завданням дослідження. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. У першому розділі розглянуто теоретичні аспекти аналізу фінансового стану будівельного підприємства. У другому розділі проведено дослідження фінансового стану ТОВ «ВІК» та аналіз його техніко-економічних показників. У третьому розділі визначено шляхи покращення фінансового стану підприємства, зокрема через застосування Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва та оптимізацію діяльності ТОВ «ВІК».

1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Наукові підходи до аналізу фінансового стану підприємства та види аналізу

Фінансовий стан підприємства є однією з базових характеристик його господарської діяльності, оскільки відображає забезпеченість фінансовими ресурсами, структуру активів і пасивів, здатність виконувати зобов'язання, підтримувати платоспроможність, фінансову стійкість, прибутковість та розвиток. У науковій літературі фінансовий стан розглядається не як окремий показник, а як комплексна економічна категорія, що формується під впливом операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства. Особливої актуальності аналіз фінансового стану набуває для підприємств будівельної галузі, оскільки їх діяльність пов'язана з високою капіталомісткістю, тривалим виробничим циклом, залежністю від постачальників матеріалів, сезонністю робіт, значними ризиками ліквідності та потребою у стабільному фінансуванні. Економічна безпека будівельних підприємств безпосередньо залежить від фінансової стабільності, ресурсного забезпечення, ринкової позиції, юридичної захищеності та здатності адаптуватися до зовнішніх загроз [18, с. 7].

У таблиці 1.1 представлено основні наукові підходи до визначення поняття «фінансовий стан підприємства».

Таблиця 1.1 – Наукові підходи до визначення поняття «фінансовий стан підприємства»

Автор / джерело	Визначення поняття
Л. Л. Лазебник, В. В. Гурочкіна, Л. В. Слюсарева та ін.	Фінансово-економічний стан підприємства – це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи господарських відносин підприємства і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів [12, с. 367].

Продовження таблиці 1.1

Н. Марусяк	Фінансовий стан відображає рівень забезпечення фінансовими ресурсами, раціональність їх розподілу та ефективність використання, а також здатність підприємства вести господарську діяльність у мінливих внутрішніх і зовнішніх умовах [31, с. 241–242].
Т. Семененко, А. Поплюйко	Фінансовий стан є стратегічним показником діяльності підприємства, що характеризує його розвиток, фінансовий потенціал, конкурентоспроможність і позицію на ринку з погляду фінансової стійкості [49, с. 103–104].
Б. Леонова, О. Островська, В. Круш	Фінансова стійкість як характеристика фінансового стану відображає здатність підприємства функціонувати і розвиватися при збереженні рівноваги активів і пасивів, платоспроможності та інвестиційної привабливості [28, с. 272].
С. Підгаєць	Фінансовий стан є ключовою характеристикою ефективності діяльності підприємства, що показує забезпечення фінансовими ресурсами, раціональність їх розподілу, ефективність використання та здатність розвиватися в умовах змін середовища [42, с. 1].

Отже, фінансовий стан підприємства доцільно розглядати як комплексну характеристику його фінансово-господарської діяльності, що відображає наявність, структуру, розміщення та ефективність використання фінансових ресурсів, рівень ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, прибутковості, ділової активності та здатність підприємства забезпечувати безперервність діяльності й розвиток в умовах ризику.

Наукові підходи до аналізу фінансового стану підприємства можна згрупувати за змістом дослідження. Перший підхід є ресурсним, оскільки ґрунтується на оцінці активів, капіталу, зобов'язань і джерел фінансування. У межах цього підходу важливе значення має аналіз майна підприємства, адже стабільність фінансового стану значною мірою залежить від того, у які активи вкладено капітал і який дохід вони приносять [30, с. 51]. Активи підприємства поділяються на матеріальні, нематеріальні, фінансові, оборотні й необоротні, а їх структура дає загальне уявлення про фінансову позицію суб'єкта господарювання [30, с. 51].

Другий підхід можна визначити як результативний. Він пов'язаний з аналізом доходів, витрат, прибутку, збитку та рентабельності. Фінансові результати діяльності підприємства відображаються у звіті про фінансові результати, а їх аналіз здійснюється за допомогою абсолютних і відносних

показників [10, с. 51]. Метою такого аналізу є оцінка повноти та якості отримання фінансових результатів, визначення динаміки прибутку і рентабельності, виявлення факторів впливу та резервів зростання [10, с. 51]. Цей підхід є важливим, оскільки прибуток виступає джерелом самофінансування, розвитку, інвестицій і підвищення фінансової стійкості підприємства [6, с. 261–262].

Третій підхід є ризик-орієнтованим. Він передбачає аналіз фінансового стану з урахуванням ризиків, що можуть негативно впливати на діяльність підприємства. Ризик у господарській діяльності трактується як можливість втрат або несприятливих подій, що можуть погіршити фінансовий стан, репутацію чи операційну діяльність підприємства [3, с. 98]. Управління ризиками спрямоване на усунення або мінімізацію їх негативного впливу на результати господарської діяльності [3, с. 98]. Для будівельних підприємств цей підхід має особливе значення, оскільки галузь характеризується високою залежністю від зовнішнього середовища, вартості матеріалів, логістики, платоспроможності замовників і стану ринку.

Четвертий підхід є діагностичним. Його зміст полягає не лише у розрахунку окремих фінансових коефіцієнтів, а й у виявленні слабких місць, причин погіршення фінансового стану та можливих напрямів покращення. Діагностика фінансового стану розглядається як процес оцінки стану функціонування підприємства з урахуванням особливостей його діяльності, аналізу результатів та пошуку заходів усунення проблем в управлінні [4, с. 1–2]. У стратегічному аспекті діагностика дає змогу виявити ранні ознаки фінансових ускладнень до моменту виникнення кризи або неплатоспроможності [49, с. 104].

П'ятий підхід є комплексним. Він поєднує аналіз майнового стану, ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності. Такий підхід є найбільш обґрунтованим для оцінки реального фінансового стану підприємства, оскільки окремі коефіцієнти можуть давати суперечливі результати. Тому для узагальнення фінансового стану доцільно

використовувати систему взаємопов'язаних показників або інтегральну оцінку [42, с. 1].

Водночас аналіз фінансового стану підприємства має враховувати сукупність факторів, які формують його поточну та перспективну фінансову позицію. У таблиці 1.2 представлено фактори, що впливають на фінансовий стан будівельного підприємства.

Таблиця 1.2 – Фактори впливу на фінансовий стан будівельного підприємства

Група факторів	Зміст впливу	Наслідки для фінансового стану підприємства
Виробничо-технологічні фактори	Пов'язані з тривалістю виробничого циклу, рівнем технічного забезпечення, якістю обладнання, використанням сучасних будівельних технологій, організацією будівельно-монтажних робіт	Впливають на собівартість робіт, продуктивність праці, строки виконання проєктів, рівень незавершеного виробництва та потребу в оборотному капіталі
Фінансово-ресурсні фактори	Охоплюють структуру активів і пасивів, наявність власного капіталу, доступність кредитних ресурсів, рівень заборгованості, достатність грошових коштів	Визначають платоспроможність, ліквідність, фінансову стійкість, залежність від зовнішнього фінансування та здатність підприємства підтримувати безперервну діяльність
Ринкові фактори	Включають рівень попиту на будівельні роботи, конкуренцію, платоспроможність замовників, цінову політику, умови укладання контрактів	Впливають на обсяги реалізації, дохідність, прибутковість, стабільність грошових надходжень і можливості розширення діяльності
Матеріально-логістичні фактори	Пов'язані з доступністю будівельних матеріалів, зміною цін на сировину, логістичними витратами, стабільністю постачання, наявністю запасів	Впливають на собівартість будівельних робіт, строки виконання замовлень, потребу в запасах, оборотність активів і рівень фінансових ризиків
Організаційно-управлінські фактори	Охоплюють якість фінансового менеджменту, систему планування, контроль витрат, управління ризиками, організацію обліку й аналізу	Визначають ефективність використання ресурсів, своєчасність управлінських рішень, здатність виявляти резерви та запобігати фінансовим ускладненням
Кадрові фактори	Включають забезпеченість кваліфікованими працівниками, рівень оплати праці, продуктивність персоналу, міграційні процеси, збереження трудового потенціалу	Впливають на якість і строки виконання робіт, витрати на оплату праці, стабільність операційної діяльності та конкурентоспроможність підприємства

Продовження таблиці 1.2

Макроекономічні фактори	Пов'язані з інфляцією, валютними коливаннями, податковою політикою, процентними ставками, інвестиційним кліматом, загальною економічною нестабільністю	Впливають на вартість ресурсів, доступність фінансування, рівень витрат, прибутковість і фінансову стійкість підприємства
Воєнно-кризові фактори	Охоплюють руйнування інфраструктури, пошкодження активів, порушення логістики, скорочення попиту в окремих регіонах, дефіцит кадрів, зростання ризиків діяльності	Спричиняють погіршення ліквідності, зростання витрат, втрату активів, зменшення обсягів діяльності та потребу в адаптації фінансової стратегії

Джерело: узагальнено за [1, с. 34; 3, с. 98; 14, с. 304; 18, с. 7; 21, с. 483; 41, с. 491].

Отже, фінансовий стан будівельного підприємства формується під впливом сукупності внутрішніх і зовнішніх факторів. До внутрішніх належать виробничо-технологічні, фінансово-ресурсні, організаційно-управлінські та кадрові фактори, які безпосередньо залежать від якості управління підприємством. До зовнішніх належать ринкові, макроекономічні, матеріально-логістичні та воєнно-кризові фактори, які підприємство не може повністю контролювати, але повинно враховувати під час фінансового аналізу та прийняття управлінських рішень. Саме тому аналіз фінансового стану будівельного підприємства має бути комплексним і враховувати не лише показники фінансової звітності, а й умови функціонування галузі.

Види аналізу фінансового стану підприємства відрізняються за метою, інформаційною базою, глибиною дослідження та управлінським призначенням (табл. 1.3).

Таблиця 1.3 – Види аналізу фінансового стану підприємства

Вид аналізу	Зміст і призначення	Практичне значення для підприємства
Горизонтальний аналіз	Передбачає оцінку зміни фінансових показників за певний період. Дає змогу визначити абсолютне та відносне зростання або зниження активів, доходів, витрат і прибутку	Дозволяє встановити динаміку фінансового стану та виявити позитивні або негативні тенденції розвитку.
Вертикальний аналіз	Визначає структуру активів, власного капіталу і зобов'язань, а також питому вагу окремих статей у загальній сумі балансу або фінансових результатів	Дає змогу оцінити пропорції між оборотними і необоротними активами, власним і залученим капіталом, доходами та витратами.

Продовження таблиці 1.3

Коефіцієнтний аналіз	Ґрунтується на розрахунку фінансових коефіцієнтів ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності та рентабельності	Дозволяє кількісно оцінити фінансову стабільність, здатність погашати зобов'язання, ефективність використання ресурсів і прибутковість.
Факторний аналіз	Спрямований на визначення впливу окремих факторів на зміну прибутку, рентабельності та інших результативних показників	Дає можливість встановити причини зміни фінансових результатів і визначити резерви їх покращення.
Оперативний аналіз	Є системою поточного спостереження за відхиленнями фактичного стану підприємства від запланованих показників, визначення причин і наслідків таких відхилень.	Забезпечує швидке управлінське реагування на фінансові проблеми, касові розриви, зниження ліквідності або прибутковості.
Комплексний аналіз	Поєднує оцінку майнового стану, ліквідності, фінансової стійкості, ділової активності, рентабельності та фінансових результатів	Формує цілісне уявлення про фінансовий стан підприємства та є основою для прийняття управлінських рішень.

Джерело: узагальнено за [10, с. 54, 30, с. 51, 59, с. 40]

Для підприємств будівельної галузі найбільш доцільним є поєднання структурного, коефіцієнтного, факторного та комплексного аналізу. Це пояснюється тим, що будівельні підприємства мають значні обсяги незавершеного виробництва, високу потребу в оборотному капіталі, залежність від зовнішнього фінансування та тривалі строки реалізації проєктів. У будівництві навіть незначне порушення ліквідності або зростання поточних зобов'язань може спричинити затримку виконання робіт, втрату контрактів і погіршення фінансової стійкості. В умовах воєнного стану аналіз фінансового стану набуває ще більш практичного значення. Традиційна методика оцінки фінансової стійкості зберігає свою основу, однак змінюється трактування результатів. Основними пріоритетами підприємства стають забезпечення безпеки персоналу і клієнтів, збереження кадрів, підтримання ліквідності та платоспроможності [24, с. 142]. У таких умовах підприємства змушені переглядати політику управління ліквідністю, фінансовою незалежністю, оборотністю та рентабельністю [24, с. 144].

Фінансові результати також мають важливе значення для аналізу фінансового стану. Вони відображають кінцевий підсумок діяльності підприємства у формі прибутку або збитку. У бухгалтерському аспекті фінансовий результат визначається як різниця між доходами та витратами, а також як зміна вартості чистих активів без додаткових внесків або вилучень власників [50, с. 72]. Саме тому аналіз фінансового стану має враховувати не лише баланс підприємства, а й звіт про фінансові результати, оскільки прибуток є джерелом розвитку, самофінансування та підвищення інвестиційної привабливості.

Таким чином, аналіз фінансового стану підприємства є системним процесом дослідження його ресурсів, джерел фінансування, ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, прибутковості та ділової активності. Наукові підходи до такого аналізу охоплюють ресурсний, результативний, ризик-орієнтований, діагностичний і комплексний напрями. Для об'єктивної оцінки фінансового стану підприємства доцільно застосовувати сукупність видів аналізу, оскільки лише їх поєднання дає змогу виявити реальний фінансовий стан, причини його зміни та напрями подальшого покращення.

1.2. Діагностика, прогнозування фінансового стану підприємства та методи аналізу

Діагностика фінансового стану підприємства є одним із ключових етапів фінансового управління, оскільки вона дає змогу визначити реальний стан підприємства, виявити причини його зміни, оцінити фінансові ризики та сформувати основу для подальшого прогнозування. На відміну від загального аналізу, діагностика має більш прикладний характер, оскільки спрямована не лише на оцінювання показників, а й на виявлення проблемних зон, причин відхилень та можливих управлінських рішень.

У науковому підході А. М. Ковальчук та С. В. Циганія економічна діагностика розглядається як оцінка економічних показників діяльності

підприємства на основі окремих результатів і неповної інформації з метою визначення перспектив розвитку та наслідків прийняття управлінських рішень [20, с. 89]. Такий підхід є важливим для аналізу фінансового стану, оскільки в реальній господарській діяльності підприємство часто приймає рішення в умовах обмеженості інформації, нестабільності зовнішнього середовища та дії фінансових ризиків.

Діагностика фінансового стану охоплює оцінку ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, прибутковості, рентабельності, грошових потоків, структури активів і зобов'язань. Особливе значення мають ліквідність і платоспроможність, оскільки саме вони характеризують здатність підприємства своєчасно виконувати фінансові зобов'язання. Ліквідність відображає можливість підприємства швидко перетворити активи у грошові кошти для покриття короткострокових зобов'язань, тоді як платоспроможність характеризує здатність виконувати фінансові зобов'язання у коротко- та довгостроковій перспективі [33, с. 105]. Важливо розмежовувати поточну і перспективну платоспроможність. Поточна платоспроможність характеризує здатність підприємства сплатити свої поточні зобов'язання негайно або в найближчому періоді, тому вона тісно пов'язана з ліквідністю. Перспективна платоспроможність показує можливість підприємства розраховуватися за зобов'язаннями в середньо- та довгостроковій перспективі й безпосередньо пов'язана з фінансовою стійкістю [33, с. 105].

Значний вплив на ліквідність і платоспроможність мають грошові потоки підприємства. А. В. Гриліцька та А. Ю. Харченко визначають грошові потоки як рух грошових коштів через підприємство за певний період, що відображає всі надходження і витрати, пов'язані з його діяльністю [8, с. 730]. Саме грошові потоки забезпечують можливість виплати заробітної плати, погашення боргів, сплати податків, фінансування поточної діяльності та інвестиційних потреб. Недостатність грошових коштів може спричинити зупинку виробництва, втрату контрактів, погіршення репутації та банкрутство [8, с. 732].

Для будівельних підприємств діагностика фінансового стану має галузеву специфіку. Будівництво характеризується тривалим виробничим циклом, значною потребою в оборотному капіталі, залежністю від вартості будівельних матеріалів, логістики, платоспроможності замовників і стабільності фінансування. У будівельній галузі на фінансовий стан негативно впливають висока вартість матеріалів, відсутність власних оборотних коштів, неплатоспроможність замовників, дорогі кредити, політична та економічна нестабільність [41, с. 491]. Зовнішнє середовище доцільно оцінювати за допомогою PEST-аналізу, який дає змогу дослідити політико-правові, економічні, соціокультурні та технологічні фактори. І. А. Ажаман, О. Ю. Гордєєв та Н. А. Петрищенко зазначають, що PEST-аналіз дозволяє відстежувати зміни макросередовища за основними напрямками та виявляти події, які не контролюються підприємством, але впливають на результати стратегічних рішень [1, с. 34]. Для будівельних підприємств особливо важливими є інфляція, валютні коливання, податкова політика, інвестиційний клімат, ціни на енергоносії, технологічні зміни та доступність будівельних матеріалів [1, с. 35].

Узагальнення основних напрямів діагностики фінансового стану підприємства наведено в таблиці 1.4.

Таблиця 1.4 – Основні напрями діагностики фінансового стану підприємства

Напрямок діагностики	Зміст оцінювання	Основне управлінське значення
Діагностика ліквідності	Оцінювання здатності підприємства швидко перетворювати активи у грошові кошти для покриття поточних зобов'язань	Визначення ризику касових розривів і короткострокової неплатоспроможності
Діагностика платоспроможності	Оцінювання здатності підприємства виконувати коротко- та довгострокові фінансові зобов'язання	Визначення здатності підприємства підтримувати фінансову стабільність
Аналіз грошових потоків	Оцінювання надходження і вибуття коштів за операційною, інвестиційною та фінансовою діяльністю	Контроль реального руху коштів і забезпечення безперервності діяльності
Діагностика активів	Оцінювання складу, структури та ефективності використання	Виявлення надлишкових запасів, проблемної дебіторської

	оборотних і необоротних активів	заборгованості та неефективного майна
Діагностика фінансової стійкості	Оцінювання співвідношення власного і залученого капіталу, рівня фінансової незалежності та стабільності	Визначення здатності підприємства функціонувати в умовах кризових явищ
Аналіз прибутковості та рентабельності	Оцінювання фінансових результатів, рівня прибутку та ефективності використання ресурсів	Визначення результативності діяльності та резервів підвищення прибутку
Аналіз зовнішнього середовища	Оцінювання політичних, економічних, соціальних і технологічних факторів	Виявлення зовнішніх загроз і можливостей для стратегічного розвитку

Джерело: узагальнено за [18, с. 732; 22; 25, с. 231; 33, с. 105; 48, с. 17].

Дані таблиці 1.4 свідчать, що діагностика фінансового стану повинна мати комплексний характер. Окрема оцінка ліквідності або прибутковості не дає повного уявлення про фінансове становище підприємства. Наприклад, підприємство може бути прибутковим, але мати дефіцит грошових коштів для своєчасного виконання поточних зобов'язань. Водночас надмірна ліквідність також не завжди є позитивною, оскільки може свідчити про неефективне використання оборотних активів, надлишкові запаси або повільне повернення дебіторської заборгованості [33, с. 107].

Методи діагностики фінансового стану поділяються на традиційні та сучасні. До традиційних належать горизонтальний, вертикальний, коефіцієнтний, балансовий, факторний аналіз, аналіз грошових потоків і платіжний календар. До сучасних методів належать інтегральна оцінка, дискримінантний аналіз, економіко-математичне моделювання, таксономічний метод, Data Mining, регресійні моделі та метод головних компонентів.

Коефіцієнтний аналіз використовується для оцінки ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, рентабельності та ділової активності. Його перевагою є простота розрахунків і можливість порівняння показників у динаміці. Водночас коефіцієнтний аналіз має обмеження, оскільки окремі показники можуть давати суперечливі результати. Тому для більш об'єктивної оцінки доцільно використовувати комплексні та інтегральні методи.

Інтегральна оцінка фінансового стану дає можливість об'єднати декілька показників в один узагальнений індикатор. О. А. Андренко, І. А. Краївська та С. М. Мордовцев зазначають, що для інтегральної оцінки фінансового стану застосовуються експертні методи, багатовимірний статистичний аналіз, дискримінантний аналіз, кластерний аналіз, таксономічний метод, метод головних компонентів і Data Mining [2, с. 49]. Такий підхід дозволяє зменшити інформаційний простір показників і сформувати узагальнену оцінку фінансового стану підприємства.

Економіко-математичне моделювання використовується для побудови моделей діагностики та прогнозування фінансового стану. О. М. Михайлик визначає чотири етапи такого моделювання: аналіз теоретичних і емпіричних даних, вибір раціональних методів, знаходження оптимального рішення та аналіз отриманих результатів [34, с. 197]. Для діагностики фінансового стану доцільним є застосування таксономічного методу, який дозволяє сформувати узагальнюючий показник розвитку підприємства в інтервалі від 0 до 1, де наближення до одиниці свідчить про кращий стан об'єкта [34, с. 197].

Факторний аналіз є важливим методом поглибленої діагностики, оскільки дозволяє визначити причини зміни результативних показників. Н. Б. Ільченко та З. А. Восканян розглядають факторний аналіз як методику комплексного і системного дослідження впливу різних факторів на показники результативності [17, с. 646]. У фінансовому аналізі він застосовується для оцінки впливу запасів, активів, витрат, доходів, логістичних показників, оборотності та інших факторів на прибутковість і рентабельність.

Для прогнозування фінансового стану підприємства використовуються фінансове планування, бюджетування, регресійні моделі, сценарний аналіз, економіко-математичні моделі та методи машинного навчання. А. В. Нечипоренко та С. М. Стабіас визначають фінансове планування як обґрунтований процес визначення джерел і напрямів використання фінансових ресурсів підприємства для забезпечення його ефективної діяльності та розвитку в майбутньому [37]. Фінансове прогнозування дає змогу оцінити майбутню

потребу в коштах, очікувані доходи, витрати, прибуток, грошові потоки та ризики неплатоспроможності.

Л. Б. Прокопович і С. А. Бурлан акцентують увагу на тому, що для прогнозування фінансових результатів можуть використовуватися гнучкі кошториси, регресійні моделі, метод головних компонентів і сучасні програмні інструменти [45, с. 281–282]. Автори зазначають, що при побудові прогнозних моделей важливо перевіряти силу зв'язку між факторними і результативними показниками, а також враховувати проблему мультиколінеарності [45, с. 282].

Процес діагностики та прогнозування фінансового стану підприємства подано на рис. 1.1.

Рисунок 1.1. – Послідовність діагностики та прогнозування фінансового стану підприємства

Джерело: узагальнено за [2, с. 50; 20, с. 89; 33, с. 108; 34, с. 197; 37; 45, с. 282].

З рис. 1.1 видно, що діагностика і прогнозування фінансового стану є взаємопов'язаними процесами. Діагностика дає відповідь на питання про поточний стан підприємства та причини його зміни, а прогнозування визначає можливий майбутній стан за різних управлінських рішень і сценаріїв розвитку.

В умовах воєнного стану діагностика фінансового стану має бути більш оперативною. Підприємства стикаються з руйнуванням активів, дефіцитом матеріалів, зміною логістичних маршрутів, нестачею кадрів, зростанням цін і нестабільністю попиту. Для будівельної галузі ці проблеми є особливо значущими, оскільки війна спричинила зростання вартості будівництва, дефіцит будівельних матеріалів, пошкодження підприємств і скорочення виробничих потужностей [14, с. 304]. Водночас відбудова зруйнованої інфраструктури формує перспективний попит на будівельні матеріали, роботи і послуги, що потребує якісного прогнозування ресурсів, фінансування та виробничих можливостей.

Отже, діагностика фінансового стану підприємства є системним процесом, який охоплює аналіз ліквідності, платоспроможності, грошових потоків, активів, фінансової стійкості, прибутковості та зовнішнього середовища. Прогнозування фінансового стану спирається на результати діагностики та дає змогу визначити майбутні фінансові потреби, ризики й резерви розвитку. Найбільш обґрунтованим є поєднання традиційних методів аналізу з інтегральною оцінкою, факторним аналізом, економіко-математичним моделюванням і фінансовим плануванням.

1.3. Система показників фінансового аналізу виробничо-фінансового стану підприємства

Для будівельних підприємств система показників має враховувати галузеву специфіку: тривалість виробничого циклу, нерухомість будівельної продукції, територіальну розосередженість об'єктів, значну частку незавершеного виробництва, залежність від субпідрядників, матеріалів, обладнання і

платоспроможності замовників. О. С. Лемішовська та В. Я. Федак зазначають, що будівельне виробництво має специфічні характеристики, серед яких нерухомість і територіальна розподіленість будівельних об'єктів, довготривалість виробничого циклу та особливий порядок розрахунків між замовниками і підрядниками [27, с. 631].

Фінансовий аналіз виробничо-фінансового стану не може обмежуватися лише прибутком. Г. В. Кошельок, О. І. Міндова та Л. В. Чернишова зазначають, що оцінка діяльності підприємства за допомогою прибутку не є повною, оскільки прибуток є абсолютним показником, а ресурсна база його формування може бути різною [25, с. 230].

Основні групи показників фінансового аналізу виробничо-фінансового стану підприємства наведено в таблиці 1.5.

Таблиця 1.5 – Система основних показників фінансового аналізу виробничо-фінансового стану підприємства

Група показників	Зміст показників	Аналітичне значення
Показники майнового стану	Вартість активів, структура необоротних і оборотних активів, частка запасів, дебіторської заборгованості, основних засобів	Дають змогу оцінити склад майна підприємства, якість активів і рівень їх придатності до господарської діяльності
Показники ліквідності	Коефіцієнт поточної ліквідності, швидкої ліквідності, абсолютної ліквідності, чистий оборотний капітал	Характеризують здатність підприємства виконувати поточні зобов'язання за рахунок ліквідних активів
Показники платоспроможності	Поточна і перспективна платоспроможність, співвідношення грошових надходжень і платежів, операційний грошовий потік	Визначають можливість підприємства своєчасно розраховуватися за фінансовими зобов'язаннями
Показники фінансової стійкості	Коефіцієнт автономії, фінансової залежності, співвідношення власного і залученого капіталу, забезпеченість власними оборотними коштами	Відображають рівень фінансової незалежності, стабільність джерел фінансування та ризик втрати стійкості
Показники ділової активності	Оборотність активів, запасів, дебіторської та кредиторської заборгованості, тривалість операційного циклу	Дають змогу оцінити швидкість обігу ресурсів і ефективність управління оборотним капіталом
Показники фінансових результатів	Валовий прибуток, операційний прибуток, прибуток до оподаткування, чистий прибуток або збиток	Характеризують кінцеві результати господарської діяльності підприємства

Продовження таблиці 1.5

Показники рентабельності	Рентабельність активів, власного капіталу, продажів, виробництва, витрат, будівельних робіт	Визначають відносну ефективність використання ресурсів, капіталу та витрат
Показники економічної безпеки	Стабільність доходів, рівень ризику, здатність адаптації, конкурентна позиція, фінансова захищеність	Дають змогу оцінити здатність підприємства зберігати стабільність і розвиток в умовах зовнішніх загроз

Джерело: узагальнено за [22; 25, с. 231; 27, с. 632; 33, с. 108; 36, с. 89; 41, с. 491; 48, с. 17; 57, с. 123].

Таблиця 1.5 показує, що система фінансового аналізу має охоплювати як статичні, так і динамічні показники. Статичні показники характеризують стан підприємства на певну дату, наприклад структуру активів, власного капіталу та зобов'язань. Динамічні показники відображають рух ресурсів і результатів за певний період: грошові потоки, оборотність, прибуток, рентабельність і зміну фінансових результатів.

Особливе місце в системі показників займає аналіз активів. Активи є необхідною умовою функціонування підприємства, оскільки саме вони формують його майнову базу, виробничий потенціал і можливість отримання прибутку. Д. І. Колос та Р. В. Короленко наголошують, що в сучасних умовах важливого значення набуває дослідження структури активів, оскільки надлишки запасів, дебіторської заборгованості та висока частка зношеного обладнання ускладнюють фінансово-господарську діяльність підприємства [22]. Тому аналіз активів має бути спрямований не лише на визначення їх вартості, а й на оцінку ефективності використання.

Показники ліквідності є базовими для оцінки короткострокової фінансової стабільності. Коефіцієнт поточної ліквідності показує здатність підприємства покривати короткострокові зобов'язання за рахунок оборотних активів. Коефіцієнт швидкої ліквідності уточнює цю оцінку шляхом виключення запасів, які не завжди можуть бути швидко реалізовані. Коефіцієнт абсолютної ліквідності відображає, яку частину поточних зобов'язань підприємство може

погасити негайно за рахунок грошових коштів і короткострокових фінансових вкладень [8, с. 731–732].

Платоспроможність тісно пов'язана з грошовими потоками. Підприємство може мати достатній обсяг активів, але за відсутності реального надходження коштів втратити здатність своєчасно погашати зобов'язання. Тому аналіз платоспроможності повинен включати оцінку операційних, інвестиційних і фінансових грошових потоків. Операційні грошові потоки є основним джерелом покриття поточних витрат і фінансових зобов'язань, тоді як інвестиційні та фінансові потоки відображають розвиток і джерела фінансування підприємства [8, с. 730–731].

Фінансова стійкість характеризує здатність підприємства підтримувати стабільний фінансовий стан, оптимальну структуру капіталу та платоспроможність. О. Г. Рябчук, Є. О. Мосійчук та О. А. Волкова визначають фінансову стійкість як комплексну характеристику, що відображає здатність підприємства ефективно управляти фінансовими ресурсами, підтримувати оптимальну структуру капіталу та забезпечувати стабільне зростання навіть в умовах кризових явищ [48, с. 17]. У зв'язку з цим показники фінансової стійкості мають важливе значення для оцінки довгострокової життєздатності підприємства. Не менш важливою є оцінка рентабельності. Рентабельність показує, скільки прибутку отримує підприємство з одиниці витрат, активів, власного капіталу або доходу. Для будівельних підприємств цей показник має галузеву специфіку, оскільки результативність діяльності залежить від вартості матеріалів, тривалості будівництва, умов договорів, якості управління проектами та своєчасності розрахунків із замовниками. А. В. Пандас та Т. М. Федерка визначають рентабельність як відносний показник ефективності діяльності будівельних підприємств, що відображає співвідношення отриманого прибутку з наявними або використаними ресурсами [41, с. 490–491].

Система показників виробничо-фінансового стану має враховувати також фінансові результати. Т. О. Мулик та А. О. Стебловський зазначають, що фінансовий результат є важливим показником діяльності підприємства, який

відображає фінансові наслідки його функціонування за певний період і дає змогу оцінити ефективність роботи [36, с. 88]. Фінансовий результат може бути позитивним або від'ємним, тобто проявлятися у формі прибутку або збитку. Він є основою для оцінки фінансового стану, інвестиційної привабливості та перспектив розвитку підприємства [36, с. 89].

У таблиці 1.6 наведено систему показників, які доцільно використовувати для аналізу виробничо-фінансового стану будівельного підприємства.

Таблиця 1.6 – Показники аналізу виробничо-фінансового стану будівельного підприємства

Напрямок аналізу	Основні показники	Економічна інтерпретація
Аналіз активів	Частка необоротних активів, частка оборотних активів, частка запасів, частка дебіторської заборгованості, знос основних засобів	Характеризує майнову базу підприємства, рівень мобільності активів і ризики неефективного використання ресурсів
Аналіз оборотного капіталу	Чистий оборотний капітал, забезпеченість власними оборотними коштами, оборотність запасів, дебіторської і кредиторської заборгованості	Відображає здатність підприємства фінансувати поточну діяльність і підтримувати безперервність виробничого процесу
Аналіз ліквідності	Поточна, швидка та абсолютна ліквідність	Показує здатність підприємства своєчасно виконувати короткострокові зобов'язання
Аналіз платоспроможності	Операційний грошовий потік, співвідношення надходжень і платежів, поточна та перспективна платоспроможність	Дає змогу оцінити реальну здатність підприємства погашати борги
Аналіз фінансової стійкості	Коефіцієнт автономії, фінансової залежності, концентрації залученого капіталу, маневреності власного капіталу	Характеризує фінансову незалежність і стійкість джерел фінансування
Аналіз фінансових результатів	Валовий прибуток, операційний прибуток, прибуток до оподаткування, чистий прибуток або збиток	Відображає підсумковий результат діяльності та основу для подальшого розвитку
Аналіз рентабельності	Рентабельність активів, власного капіталу, продажів, виробництва, витрат, будівельно-монтажних робіт	Показує ефективність використання ресурсів і рівень прибутковості підприємства
Аналіз виробничої ефективності	Собівартість робіт, витрати за будівельними контрактами, витрати за центрами відповідальності, рівень незавершеного виробництва	Враховує галузеву специфіку будівництва, контроль витрат і результативність виробничих процесів

Аналіз зовнішнього середовища	Інфляція, ціни на матеріали, валютний курс, податкова політика, конкуренція, інвестиційний клімат	Дає змогу врахувати зовнішні фактори, що впливають на виробничо-фінансовий стан підприємства
-------------------------------	---	--

Джерело: узагальнено за [1, с. 35; 11, с. 253; 22; 27, с. 632; 36, с. 89; 48, с. 17].

Таблиця 1.6 дає змогу зробити висновок, що аналіз виробничо-фінансового стану будівельного підприємства має поєднувати фінансові, виробничі та галузеві показники. Для підприємств будівельної сфери особливо важливими є показники собівартості робіт, структури витрат, незавершеного виробництва, оборотності запасів, дебіторської заборгованості, грошових потоків і рентабельності будівельно-монтажних робіт.

У виробничо-фінансовому аналізі значну роль відіграє оцінка витрат. Для будівельного підприємства витрати можуть класифікуватися за центрами відповідальності, місцями виникнення, об'єктами обліку та будівельними контрактами. Такий підхід дає змогу контролювати собівартість робіт і визначати фінансовий результат за конкретними об'єктами. О. С. Лемішовська та В. Я. Федак зазначають, що облік витрат у будівництві ведеться за замовленнями згідно з будівельними контрактами, а витрати накопичуються до завершення виконання контракту [27, с. 631–632].

Умови війни суттєво посилюють значення фінансового аналізу. Г. А. Жовтяк, Р. Богданов та А. Жовтяк зазначають, що війна збільшує вартість будівництва, ускладнює логістику, спричиняє дефіцит будівельних матеріалів і зростання цін [14, с. 304]. Це безпосередньо впливає на собівартість, прибутковість, ліквідність і фінансову стійкість будівельних підприємств. Водночас післявоєнна відбудова формує значний попит на будівельні роботи, що потребує аналізу виробничого потенціалу, кадрового забезпечення, матеріальних ресурсів і джерел фінансування. Комплексна оцінка результатів діяльності підприємства повинна поєднувати абсолютні та відносні показники. Н. М. Ткачук і К. В. Василенко зазначають, що комплексна оцінка є всебічною характеристикою функціонування підприємства, сформованою на основі аналізу ключових економічних і фінансових показників [54, с. 496]. Вона дозволяє

перейти від окремих показників до узагальненої оцінки ефективності діяльності підприємства.

Отже, система показників фінансового аналізу виробничо-фінансового стану підприємства повинна бути комплексною, логічно структурованою та адаптованою до галузевої специфіки. Для будівельного підприємства така система має включати показники активів, оборотного капіталу, ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, фінансових результатів, рентабельності, виробничої ефективності та зовнішнього середовища. Саме поєднання цих показників забезпечує об'єктивну оцінку поточного стану підприємства, виявлення проблемних зон і визначення напрямів підвищення ефективності його діяльності.

2. ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «ВІК» ТА АНАЛІЗ ЙОГО ТЕХНІКО-ЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Характеристика фінансового стану ТОВ «Векторно-інжинірингова компанія»

Дослідження фінансового стану підприємства доцільно розпочати із загальної характеристики суб'єкта господарювання, оскільки саме вид діяльності, організаційно-правова форма, структура управління, склад активів і джерела їх формування визначають особливості його фінансової діяльності. ТОВ «Векторно-інжинірингова компанія» є юридичною особою, зареєстрованою 13.02.2017 р. Скорочена назва підприємства – ТОВ «ВІК». Код ЄДРПОУ підприємства – 41149498. Організаційно-правова форма – товариство з обмеженою відповідальністю. Станом на 2024 рік підприємство має статус зареєстрованої юридичної особи та здійснює господарську діяльність у Київській області. Основним видом діяльності підприємства є діяльність у сфері інжинірингу, геології та геодезії, а також надання послуг технічного консультування в цих сферах. Крім основного виду діяльності, підприємство має додаткові напрями роботи, зокрема будівництво житлових і нежитлових будівель, будівництво трубопроводів, спеціалізовані будівельні роботи, каналізацію, відведення й очищення стічних вод, а також неспеціалізовану оптову торгівлю. Така сукупність видів діяльності дає підстави розглядати ТОВ «ВІК» як інжинірингово-будівельне підприємство, діяльність якого пов'язана з виконанням технічних, проєктних, консультаційних і будівельних робіт.

У таблиці 2.1 представлено загальну характеристику ТОВ «ВІК» за основними реєстраційними та організаційними ознаками.

Таблиця 2.1 – Загальна характеристика ТОВ «Векторно-інжинірингова компанія»

Показник	Характеристика
Повне найменування	Товариство з обмеженою відповідальністю «Векторно-інжинірингова компанія»
Скорочене найменування	ТОВ «ВІК»
Назва англійською мовою	Limited Liability Company “Vektor-Engineering Company”
Код ЄДРПОУ	41149498
Дата державної реєстрації	13.02.2017 р.
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Статус юридичної особи	Зареєстровано
Розмір статутного капіталу	20,0 тис. грн
Основний вид діяльності	71.12 Діяльність у сфері інжинірингу, геології, геодезії та технічного консультування
Додаткові види діяльності	Будівництво будівель, будівництво трубопроводів, спеціалізовані будівельні роботи, каналізація, оптова торгівля
Керівник	Бучацький Микита Олександрович
Середня кількість працівників у 2024 р.	14 осіб
Місцезнаходження	Київська область

Джерело: складено за даними ТОВ «ВІК» за 2023–2024 роки.

Дані таблиці 2.1 свідчать, що ТОВ «ВІК» належить до малих підприємств, оскільки середня кількість працівників у 2024 році становила 14 осіб. Невелика чисельність персоналу зумовлює компактну організаційну структуру, у якій значна частина управлінських функцій може бути зосереджена на рівні керівника підприємства та ключових фахівців. Для підприємств такого типу характерною є висока залежність результатів діяльності від професійності персоналу, ефективності управлінських рішень, стабільності замовлень і раціонального використання ресурсів. Зважаючи на вид діяльності, ТОВ «ВІК» можна охарактеризувати як підприємство, що поєднує інженерно-консультаційні та будівельно-технічні функції. Це означає, що його фінансовий стан залежить не лише від обсягу реалізованих послуг або робіт, а й від структури витрат, вартості матеріалів, технічного забезпечення, стану розрахунків із замовниками та постачальниками, а також від своєчасності виконання проєктів.

Важливе значення для характеристики підприємства має його організаційна структура. Оскільки ТОВ «ВІК» є малим підприємством, його структура

управління може мати лінійно-функціональний характер. Організаційну структуру ТОВ «ВІК» подано на рис. 2.1.

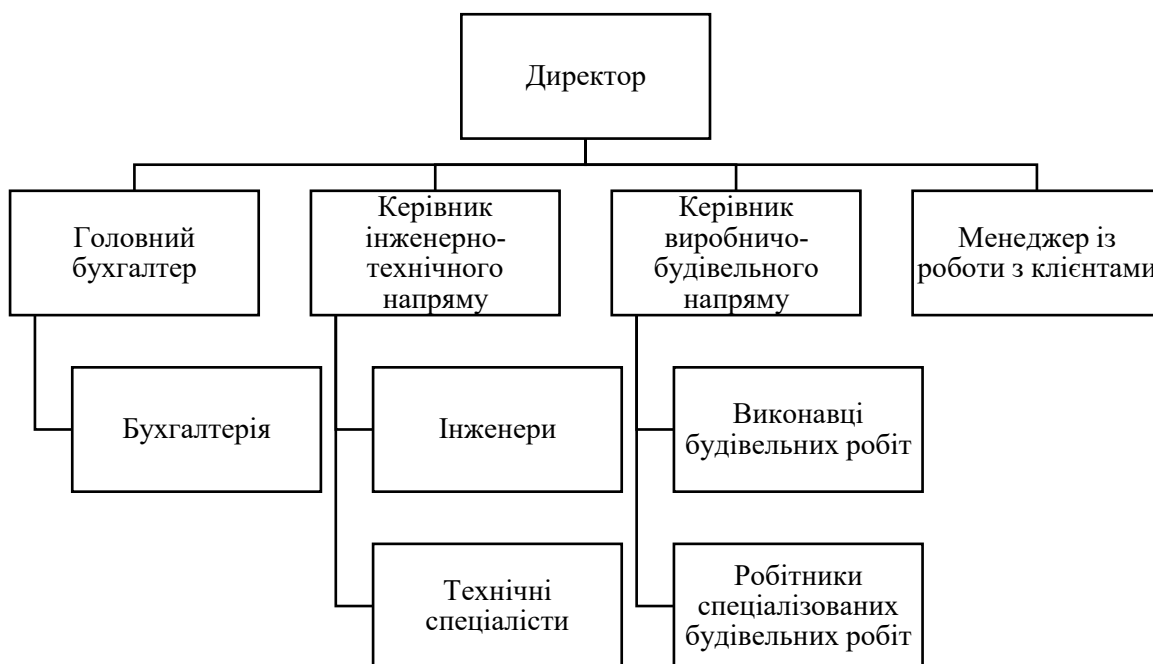

Рисунок 2.1 – Організаційна структура управління ТОВ «ВІК»

Організаційна структура ТОВ «ВІК», подана на рис. 2.1, має лінійно-функціональний характер. Вона є типовою для малого підприємства, оскільки передбачає підпорядкування основних напрямів діяльності директору та розподіл управлінських функцій між відповідальними особами. Така структура дозволяє забезпечити оперативність прийняття рішень, однак потребує чіткого розмежування відповідальності між працівниками.

Для деталізації особливостей управління підприємством доцільно подати характеристику його управлінської системи. У таблиці 2.2 наведено основні ознаки системи управління ТОВ «ВІК».

Таблиця 2.2 – Характеристика системи управління ТОВ «ВІК»

Ознака	Характеристика для ТОВ «ВІК»
Тип організаційної структури	Лінійно-функціональна
Рівень централізації управління	Високий, оскільки ключові рішення приймаються директором
Масштаб управління	Невеликий, що відповідає статусу малого підприємства
Основний управлінський центр	Директор підприємства

Характер підпорядкування	Пряме підпорядкування керівників напрямів директору
Основні функціональні напрями	Фінансово-бухгалтерський, інженерно-технічний, виробничо-будівельний, комерційно-договірний, адміністративно-кадровий
Переваги структури	Простота, оперативність управління, зрозумілий розподіл підпорядкування
Можливі недоліки	Залежність від директора, ризик перевантаження керівника управлінськими функціями

Джерело: сформовано на основі організаційної характеристики ТОВ «ВІК».

За даними таблиці 2.2 можна зробити висновок, що система управління ТОВ «ВІК» є простою та зрозумілою, що відповідає масштабам малого інжинірингово-будівельного підприємства. Водночас висока централізація управління означає, що значна частина відповідальності зосереджена на директорі. Тому для підвищення ефективності управління важливо забезпечити чіткий розподіл функцій між керівниками напрямів і відповідальними працівниками.

Фінансовий стан підприємства характеризується наявністю активів, джерел їх формування, рівнем зобов'язань, обсягом власного капіталу та здатністю підприємства забезпечувати свою поточну діяльність. У таблиці 2.3 подано структуру активів ТОВ «ВІК».

Таблиця 2.3 – Структура та динаміка активів ТОВ «ВІК» за 2023–2024 роки, тис. грн

Показник	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення	Темп зміни, %
Необоротні активи	801,7	767,3	-34,4	95,7
Основні засоби	801,7	767,3	-34,4	95,7
Оборотні активи	7628,4	1951,5	-5676,9	25,6
Запаси	21,3	936,3	+915,0	4395,8
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1938,5	149,1	-1789,4	7,7
Інша поточна дебіторська заборгованість	915,5	516,2	-399,3	56,4
Грошові кошти та їх еквіваленти	4707,3	243,2	-4464,1	5,2
Інші оборотні активи	45,8	28,6	-17,2	62,4
Баланс	8430,1	2718,8	-5711,3	32,3

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності ТОВ «ВІК»

За даними таблиці 2.3 видно, що загальна вартість активів ТОВ «ВІК» у 2024 році порівняно з 2023 роком зменшилася з 8430,1 тис. грн до 2718,8 тис. грн.

Абсолютне скорочення становило 5711,3 тис. грн, а темп зміни – 32,3 %. Це означає, що майнова база підприємства за досліджуваний період суттєво скоротилася. Необоротні активи підприємства зменшилися незначно – з 801,7 тис. грн до 767,3 тис. грн. Скорочення становило лише 34,4 тис. грн, або 4,3 %. Це свідчить про те, що основні засоби підприємства залишалися відносно стабільними. Для інжинірингово-будівельного підприємства наявність основних засобів є важливою умовою діяльності, оскільки вони забезпечують технічну можливість виконання робіт і надання послуг. Найсуттєвіші зміни відбулися в оборотних активах. Їх обсяг зменшився з 7628,4 тис. грн у 2023 році до 1951,5 тис. грн у 2024 році. Таке скорочення свідчить про значне зменшення ресурсів, які безпосередньо забезпечують поточну діяльність підприємства. Особливо помітним є скорочення грошових коштів: їх обсяг зменшився з 4707,3 тис. грн до 243,2 тис. грн. Це може свідчити про використання коштів для погашення поточних зобов'язань, фінансування операційної діяльності або покриття інших потреб підприємства.

Водночас у 2024 році суттєво зросли запаси – з 21,3 тис. грн до 936,3 тис. грн. Для підприємства будівельно-інжинірингової сфери це може означати накопичення матеріалів, комплектуючих або інших ресурсів, необхідних для виконання робіт. Однак таке зростання запасів на фоні різкого зменшення грошових коштів потребує управлінської уваги, оскільки надмірне відволікання коштів у запаси може негативно впливати на ліквідність підприємства. Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги зменшилася з 1938,5 тис. грн до 149,1 тис. грн. Це є позитивною ознакою, оскільки підприємство скоротило обсяг коштів, які були відволічені у розрахунки з покупцями та замовниками. Водночас таке різке скорочення може також свідчити про зменшення обсягів реалізації або кількості активних договорів наприкінці 2024 року.

Для більш повної характеристики фінансового стану необхідно проаналізувати не лише активи, а й джерела їх формування. У таблиці 2.4 наведено структуру пасивів ТОВ «ВІК» за 2023–2024 роки.

Таблиця 2.4 – Структура та динаміка джерел формування майна ТОВ «ВІК»
за 2023–2024 роки, тис. грн

Показник	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення	Темп зміни, %
Власний капітал	943,0	938,2	-4,8	99,5
Зареєстрований капітал	20,0	20,0	0,0	100,0
Нерозподілений прибуток	923,0	918,2	-4,8	99,5
Довгострокові зобов'язання	246,2	0,0	-246,2	0,0
Поточні зобов'язання	7240,9	1780,6	-5460,3	24,6
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	6499,9	1562,4	-4937,5	24,0
Заборгованість перед бюджетом	426,1	20,4	-405,7	4,8
Заборгованість зі страхування	2,6	8,1	+5,5	311,5
Заборгованість з оплати праці	9,7	29,9	+20,2	308,2
Інші поточні зобов'язання	302,6	159,8	-142,8	52,8
Баланс	8430,1	2718,8	-5711,3	32,3

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності ТОВ «ВІК»

Як видно з таблиці 2.4, власний капітал ТОВ «ВІК» у 2024 році залишився майже незмінним. У 2023 році він становив 943,0 тис. грн, а у 2024 році – 938,2 тис. грн. Зменшення становило лише 4,8 тис. грн. Це свідчить про те, що підприємство зберегло власну фінансову базу, хоча її обсяг не збільшився. Статутний капітал підприємства у 2023–2024 роках залишався незмінним і становив 20,0 тис. грн. Основну частину власного капіталу формував нерозподілений прибуток. Це позитивно характеризує підприємство, оскільки свідчить про наявність накопиченого фінансового результату попередніх періодів. Найбільші зміни відбулися у поточних зобов'язаннях. Їх обсяг зменшився з 7240,9 тис. грн у 2023 році до 1780,6 тис. грн у 2024 році. Абсолютне скорочення становило 5460,3 тис. грн. Найбільше зменшилася кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги – з 6499,9 тис. грн до 1562,4 тис. грн. Це свідчить про суттєве зниження боргового навантаження перед постачальниками та іншими контрагентами.

Також позитивною є динаміка заборгованості перед бюджетом, яка зменшилася з 426,1 тис. грн до 20,4 тис. грн. Це означає, що підприємство суттєво скоротило податкові зобов'язання. Водночас заборгованість з оплати праці зросла з 9,7 тис. грн до 29,9 тис. грн. Хоча в абсолютному вимірі цей

показник не є значним, його зростання потребує контролю, оскільки своєчасність розрахунків із працівниками є важливою умовою стабільності трудових відносин.

Для характеристики фінансового стану підприємства важливо звернути увагу на співвідношення між власним і позиковим капіталом. У 2023 році власний капітал становив лише 943,0 тис. грн при загальній валюті балансу 8430,1 тис. грн. Це свідчить про значну залежність підприємства від зобов'язань. У 2024 році ситуація покращилася: власний капітал становив 938,2 тис. грн при валюті балансу 2718,8 тис. грн. Відповідно частка власного капіталу зросла. Це означає, що підприємство стало менш залежним від позикових джерел фінансування. Разом із тим рівень власного капіталу залишається порівняно невисоким. Для будівельного підприємства це має важливе значення, оскільки реалізація робіт часто потребує попереднього фінансування матеріалів, оплати праці, транспортних витрат, технічного забезпечення та організації робіт на об'єктах. Якщо підприємство не має достатнього обсягу власних оборотних ресурсів, воно може залежати від авансів замовників або відстрочок платежів постачальників.

Окрему увагу слід приділити ліквідності підприємства. У 2023 році значний обсяг грошових коштів забезпечував підприємству вищу платоспроможність. У 2024 році грошові кошти зменшилися до 243,2 тис. грн, що значно обмежило можливості швидкого погашення поточних зобов'язань. Водночас обсяг поточних зобов'язань також суттєво скоротився, тому підприємство зберегло певний рівень поточної платоспроможності.

Фінансовий стан ТОВ «ВІК» у 2023–2024 роках характеризується неоднозначною динамікою. З одного боку, підприємство скоротило кредиторську заборгованість, зменшило борги перед бюджетом і зберегло власний капітал майже на попередньому рівні. З іншого боку, відбулося різке скорочення активів, грошових коштів і загального масштабу фінансових ресурсів. Така ситуація може свідчити про зменшення обсягів діяльності,

завершення окремих проєктів, погашення зобов'язань або перехід підприємства до більш обережної моделі господарювання.

Таким чином, за результатами аналізу можна зробити висновок, що у 2023–2024 роках ТОВ «ВІК» залишалося діючим інжинірингово-будівельним підприємством із невеликою чисельністю персоналу та компактною організаційною структурою. Підприємство має досвід роботи, визначену спеціалізацію, сформовану матеріальну базу та власний капітал. Разом із тим фінансовий стан підприємства потребує уваги через суттєве скорочення активів, зниження обсягу грошових коштів і залежність від поточних зобов'язань. Подальший аналіз техніко-економічних показників дозволить більш детально оцінити, як зазначені зміни вплинули на результати діяльності підприємства.

2.2. Аналіз основних техніко-економічних показників діяльності будівельного підприємства

ТОВ «Векторно-інжинірингова компанія» здійснює діяльність у сфері інжинірингу, проєктування, технічного консультування та виконання спеціалізованих будівельних робіт. Специфіка діяльності підприємства передбачає використання як кваліфікованих трудових ресурсів, так і відповідної матеріально-технічної бази. Тому аналіз техніко-економічних показників дає можливість оцінити не лише результати діяльності товариства, а й ефективність використання наявного потенціалу. Дослідження проведено на основі фінансової звітності ТОВ «ВІК» за 2023–2024 роки. Насамперед доцільно проаналізувати основні узагальнюючі показники діяльності підприємства, які характеризують масштаби його господарської діяльності (табл. 2.5).

Таблиця 2.5 – Основні техніко-економічні показники діяльності ТОВ «ВІК» за 2023–2024 роки

Показник	2023 р.	2024 р.	Відхилення (+,-)	Темп зміни, %
Чистий дохід від реалізації, тис. грн	11141,8	6343,8	-4798,0	56,9
Чистий прибуток, тис. грн	832,6	75,0	-757,6	9,0

Середньооблікова чисельність працівників, осіб	14	14	0	100,0
Вартість активів, тис. грн	8430,1	2718,8	-5711,3	32,3
Основні засоби (залишкова вартість), тис. грн	801,7	767,3	-34,4	95,7
Власний капітал, тис. грн	943,0	938,2	-4,8	99,5

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності ТОВ «ВІК».

Як видно з даних таблиці 2.5, у 2024 році діяльність підприємства характеризувалася скороченням більшості ключових показників. Найсуттєвіші зміни відбулися щодо обсягів реалізації продукції та послуг. Чистий дохід від реалізації зменшився на 4798,0 тис. грн або на 43,1 %, що свідчить про зниження ділової активності підприємства у досліджуваному періоді. Аналогічна тенденція спостерігається і щодо фінансового результату діяльності. Чистий прибуток підприємства скоротився з 832,6 тис. грн у 2023 році до 75,0 тис. грн у 2024 році. Відповідно зменшення становило 757,6 тис. грн або понад 90 %. Така ситуація свідчить про істотне погіршення результативності господарської діяльності.

Водночас середньооблікова чисельність працівників залишилася незмінною та становила 14 осіб. Це дозволяє зробити висновок, що керівництво підприємства не здійснювало скорочення персоналу навіть за умов зменшення обсягів робіт. Для інжинірингових підприємств такий підхід є виправданим, оскільки кваліфіковані фахівці є стратегічним ресурсом, від якого залежить якість виконання проєктів. Крім того, спостерігається суттєве скорочення вартості активів підприємства. Якщо на початок аналізованого періоду баланс становив 8430,1 тис. грн, то наприкінці 2024 року його величина зменшилася до 2718,8 тис. грн. Це свідчить про зменшення масштабів ресурсного забезпечення діяльності підприємства.

Для більш глибокої оцінки ефективності використання трудових ресурсів необхідно проаналізувати показники продуктивності праці, оскільки саме персонал є одним із головних факторів виробничого процесу на підприємствах інжинірингової сфери (табл. 2.6).

Таблиця 2.6 – Аналіз використання трудових ресурсів ТОВ «ВІК» за 2023–2024 роки

Показник	2023 р.	2024 р.	Відхилення
Чистий дохід від реалізації, тис. грн	11141,8	6343,8	-4798,0
Середньооблікова чисельність працівників, осіб	14	14	0
Продуктивність праці, тис. грн/особу	795,8	453,1	-342,7
Чистий прибуток на одного працівника, тис. грн	59,5	5,4	-54,1

Інформація, наведена у таблиці 2.6, дозволяє оцінити рівень використання трудового потенціалу підприємства. Як свідчать результати розрахунків, продуктивність праці одного працівника у 2024 році становила 453,1 тис. грн, тоді як у 2023 році цей показник дорівнював 795,8 тис. грн.

Подібна ситуація спостерігається і щодо показника чистого прибутку в розрахунку на одного працівника. Якщо у 2023 році на одного працівника припадало 59,5 тис. грн чистого прибутку, то у 2024 році лише 5,4 тис. грн. Це свідчить про суттєве зниження економічної віддачі від використання трудових ресурсів. Водночас слід враховувати специфіку діяльності підприємства. Для інжинірингових компаній персонал є одним із найважливіших активів, а скорочення працівників у періоди тимчасового зниження обсягів робіт може призвести до втрати професійних компетенцій та погіршення конкурентних позицій у майбутньому.

Крім того, незмінна чисельність працівників свідчить про прагнення керівництва забезпечити стабільність колективу та зберегти кадровий потенціал. Це може позитивно вплинути на результати діяльності підприємства після відновлення обсягів виконуваних робіт.

Важливе значення для оцінки виробничого потенціалу підприємства має аналіз стану та використання основних засобів. Для визначення рівня технічного забезпечення ТОВ «ВІК» проаналізуємо динаміку основних засобів (табл. 2.7).

Таблиця 2.7 – Аналіз стану основних засобів ТОВ «ВІК» за 2023–2024 роки

Показник	2023 р.	2024 р.	Відхилення
Первісна вартість основних засобів, тис. грн	855,0	970,5	+115,5
Сума зносу, тис. грн	53,3	203,2	+149,9
Залишкова вартість, тис. грн	801,7	767,3	-34,4
Коефіцієнт зносу	0,06	0,21	+0,15

Коефіцієнт придатності	0,94	0,79	-0,15
------------------------	------	------	-------

Як видно з таблиці 2.7, первісна вартість основних засобів у 2024 році зросла на 115,5 тис. грн. Це свідчить про наявність певних інвестицій у матеріально-технічну базу підприємства. Разом із тим сума накопиченого зносу збільшилася більш суттєво – на 149,9 тис. грн. Унаслідок цього залишкова вартість основних засобів скоротилася на 34,4 тис. грн. Незважаючи на незначне абсолютне зменшення, така тенденція свідчить про поступове старіння технічної бази підприємства.

Підтвердженням цього є зміна коефіцієнта зносу. Якщо у 2023 році він становив лише 0,06, то у 2024 році його значення збільшилося до 0,21. Водночас коефіцієнт придатності основних засобів знизився з 0,94 до 0,79. Незважаючи на негативну динаміку окремих показників, рівень придатності основних засобів залишається достатньо високим. Це означає, що наявна матеріально-технічна база дозволяє підприємству забезпечувати виконання виробничих завдань та реалізацію поточних проєктів.

Наступним етапом дослідження є оцінювання ефективності використання основних засобів підприємства. Наявність матеріально-технічної бази сама по собі не характеризує ефективність діяльності підприємства. Результати розрахунків наведено у таблиці 2.8.

Таблиця 2.8 – Аналіз ефективності використання основних засобів ТОВ «ВІК» за 2023–2024 роки

Показник	2023 р.	2024 р.	Відхилення
Чистий дохід від реалізації, тис. грн	11141,8	6343,8	-4798,0
Залишкова вартість основних засобів, тис. грн	801,7	767,3	-34,4
Фондовіддача, грн/грн	13,90	8,27	-5,63
Фондомісткість, грн/грн	0,07	0,12	+0,05

Як свідчать дані таблиці 2.8, у 2024 році ефективність використання основних засобів підприємства знизилася. Зокрема, фондовіддача скоротилася з 13,90 грн до 8,27 грн. Це означає, що якщо у 2023 році кожна гривня, вкладена в основні засоби, забезпечувала отримання 13,90 грн доходу, то у 2024 році цей показник становив лише 8,27 грн. Причиною такого скорочення стало суттєве

зменшення обсягів реалізації робіт і послуг. При цьому скорочення вартості основних засобів було значно меншим, ніж зменшення доходу підприємства. Саме це призвело до погіршення показників ефективності використання матеріально-технічної бази.

Водночас фондомісткість, яка характеризує обсяг основних засобів, необхідний для отримання однієї гривні доходу, збільшилася з 0,07 грн до 0,12 грн. Така тенденція свідчить про зростання ресурсомісткості діяльності підприємства. Для інжинірингових підприємств подібна ситуація є небажаною, оскільки свідчить про недостатнє завантаження наявних виробничих ресурсів. В умовах скорочення кількості замовлень частина технічних засобів фактично використовується не повністю, що негативно впливає на загальну результативність діяльності.

Разом із тим слід зазначити, що показник фондовіддачі навіть після скорочення залишається на достатньо високому рівні. Це свідчить про те, що підприємство продовжує ефективно використовувати наявні основні засоби порівняно з багатьма суб'єктами господарювання будівельної сфери.

Важливою складовою техніко-економічного аналізу є дослідження структури активів підприємства. Структура майна підприємства дозволяє оцінити особливості формування його ресурсного потенціалу та визначити напрямки використання фінансових ресурсів (табл. 2.9).

Таблиця 2.9 – Структура активів ТОВ «ВІК» за 2023–2024 роки

Показник	2023 р., тис. грн	Частка, %	2024 р., тис. грн	Частка, %
Необоротні активи	801,7	9,5	767,3	28,2
Оборотні активи	7628,4	90,5	1951,5	71,8
Усього активів	8430,1	100,0	2718,8	100,0

Як видно з таблиці 2.9, у структурі майна підприємства впродовж усього досліджуваного періоду переважали оборотні активи. У 2023 році їх частка становила 90,5 %, а у 2024 році – 71,8 %. Переважання оборотних активів є характерною особливістю підприємств, діяльність яких пов'язана з виконанням проєктних та будівельних робіт. Значна частина ресурсів зосереджується у формі грошових коштів, запасів та дебіторської заборгованості. Разом із тим у 2024 році

відбулося суттєве скорочення загальної вартості оборотних активів. Їх обсяг зменшився більш ніж у три рази. Це стало одним із головних чинників скорочення загальної вартості майна підприємства.

Частка необоротних активів у структурі балансу, навпаки, збільшилася з 9,5 % до 28,2 %. Проте це відбулося не через значне зростання основних засобів, а внаслідок істотного скорочення оборотних активів. Таким чином, структура активів підприємства свідчить про збереження характерної для інжинірингової сфери моделі формування майна, однак у 2024 році спостерігалось загальне скорочення ресурсної бази підприємства.

Для більш детального дослідження ресурсного потенціалу підприємства необхідно проаналізувати склад оборотних активів (табл. 2.10).

Таблиця 2.10 – Аналіз складу оборотних активів ТОВ «ВІК» за 2023–2024 роки

Показник	2023 р., тис. грн	2024 р., тис. грн	Відхилення
Запаси	21,3	936,3	+915,0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1938,5	149,1	-1789,4
Інша дебіторська заборгованість	915,5	516,2	-399,3
Грошові кошти та їх еквіваленти	4707,3	243,2	-4464,1
Інші оборотні активи	45,8	28,6	-17,2

Дані таблиці 2.10 свідчать про суттєві зміни у структурі оборотних активів підприємства. Найбільше скорочення відбулося за статтею грошових коштів та їх еквівалентів. У 2023 році їх величина становила 4707,3 тис. грн, тоді як у 2024 році – лише 243,2 тис. грн. Крім того, значно скоротилася дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги. Зменшення становило 1789,4 тис. грн. Така тенденція може свідчити як про покращення розрахункової дисципліни контрагентів, так і про скорочення обсягів виконаних робіт.

Водночас спостерігається різке збільшення запасів підприємства. Якщо у 2023 році їх вартість становила лише 21,3 тис. грн, то у 2024 році – вже 936,3 тис. грн. Ймовірно, підприємство сформувало запас матеріалів для реалізації майбутніх проєктів або завершення робіт за укладеними договорами. Зміни

структури оборотних активів свідчать про трансформацію фінансово-господарської діяльності підприємства та перерозподіл ресурсів між окремими напрямками діяльності.

Отже, аналіз складу оборотних активів дозволив встановити, що у 2024 році підприємство суттєво скоротило обсяг грошових коштів та дебіторської заборгованості, водночас збільшивши обсяг запасів. Така тенденція свідчить про зміну структури оборотного капіталу та особливостей забезпечення виробничого процесу. Для оцінювання впливу цих змін на результати діяльності підприємства доцільно провести аналіз джерел формування майна та фінансових результатів діяльності товариства.

Наступним етапом дослідження є аналіз джерел формування майна підприємства. Для підприємств будівельної та інжинірингової галузі питання оптимального співвідношення власного та залученого капіталу є особливо актуальним, оскільки реалізація проєктів часто потребує значних фінансових ресурсів. Дані щодо структури джерел формування майна ТОВ «ВІК» наведено у таблиці 2.11.

Таблиця 2.11 – Аналіз структури капіталу ТОВ «ВІК» за 2023–2024 роки

Показник	2023 р., тис. грн	Частка, %	2024 р., тис. грн	Частка, %	Відхилення, тис. грн
Власний капітал	943,0	11,2	938,2	34,5	-4,8
Довгострокові зобов'язання	246,2	2,9	–	–	-246,2
Поточні зобов'язання	7240,9	85,9	1780,6	65,5	-5460,3
Усього джерел формування майна	8430,1	100,0	2718,8	100,0	-5711,3

Як свідчать дані таблиці 2.11, у структурі джерел формування майна підприємства впродовж досліджуваного періоду переважали залучені кошти. У 2023 році частка поточних зобов'язань становила 85,9 % загального обсягу капіталу підприємства, що свідчить про високу залежність від зовнішніх джерел фінансування. У 2024 році ситуація дещо покращилася. Частка поточних зобов'язань зменшилася до 65,5 %, а частка власного капіталу зросла до 34,5 %.

Такі зміни є позитивними, оскільки свідчать про підвищення рівня фінансової самостійності підприємства.

Слід звернути увагу і на повне погашення довгострокових зобов'язань. Якщо у 2023 році їх величина становила 246,2 тис. грн, то у 2024 році такі зобов'язання були відсутні. Це також позитивно характеризує фінансовий стан товариства. Разом із тим абсолютна величина власного капіталу практично не змінилася. Його обсяг скоротився лише на 4,8 тис. грн, що є несуттєвим порівняно із загальними масштабами діяльності підприємства. Зростання частки власного капіталу відбулося переважно через значне скорочення зобов'язань та загальної вартості активів.

Отримані результати свідчать про те, що підприємство поступово зменшує залежність від зовнішніх джерел фінансування. Водночас рівень власного капіталу залишається недостатньо високим для забезпечення повної фінансової незалежності.

Отже, аналіз структури капіталу дозволяє зробити висновок, що у 2024 році фінансова стійкість ТОВ «ВІК» дещо покращилася. Основними позитивними змінами стали скорочення поточних зобов'язань та відсутність довгострокової заборгованості. Разом із тим підприємству доцільно надалі зміцнювати власну капітальну базу для підвищення рівня фінансової незалежності та стійкості до зовнішніх ризиків.

Проведений аналіз основних техніко-економічних показників діяльності ТОВ «Векторно-інжинірингова компанія» дозволив оцінити рівень використання трудових, матеріальних і фінансових ресурсів підприємства у 2023–2024 роках. У результаті дослідження встановлено, що у 2024 році підприємство функціонувало в умовах скорочення обсягів господарської діяльності, про що свідчить зменшення чистого доходу від реалізації на 43,1 % та скорочення чистого прибутку більш ніж на 90 %.

Таким чином, результати проведеного аналізу дозволяють зробити висновок, що ТОВ «ВІК» зберігає достатній ресурсний потенціал для подальшого розвитку, проте потребує активізації господарської діяльності,

підвищення ефективності використання ресурсів та покращення результативності роботи. Отримані висновки є основою для подальшого аналізу фінансових результатів діяльності підприємства у підрозділі 2.3.

2.3. Аналіз фінансових результатів діяльності будівельного підприємства

Першочерговим етапом аналізу є оцінювання динаміки доходів та витрат підприємства, оскільки саме ці показники формують фінансовий результат діяльності. Основні результати наведено у таблиці 2.12.

Таблиця 2.12 – Динаміка доходів і витрат ТОВ «ВІК» за 2023–2024 роки

Показник	2023 р., тис. грн	2024 р., тис. грн	Відхилення (+, -)	Темп зміни, %
Чистий дохід від реалізації	11141,8	6343,8	-4798,0	56,9
Інші доходи	–	7,1	+7,1	–
Загальна сума доходів	11141,8	6350,9	-4790,9	57,0
Собівартість реалізації	8062,7	4428,5	-3634,2	54,9
Інші операційні витрати	2038,2	1795,1	-243,1	88,1
Інші витрати	25,6	35,8	+10,2	139,8
Загальна сума витрат	10126,5	6259,4	-3867,1	61,8

Як видно з таблиці 2.12, протягом досліджуваного періоду підприємство зіткнулося зі значним скороченням доходів від реалізації продукції та послуг. У 2024 році чистий дохід від реалізації становив 6343,8 тис. грн, що на 4798,0 тис. грн менше порівняно з попереднім роком. Одночасно відбулося скорочення витрат підприємства. Зокрема, собівартість реалізованих робіт і послуг зменшилася на 3634,2 тис. грн, а інші операційні витрати – на 243,1 тис. грн. Це свідчить про певну адаптацію підприємства до зменшення масштабів діяльності.

Разом із тим темпи скорочення витрат виявилися нижчими за темпи скорочення доходів. Саме це стало однією з причин погіршення фінансових результатів підприємства у 2024 році.

Отже, аналіз доходів і витрат свідчить про скорочення обсягів господарської діяльності ТОВ «ВІК». Незважаючи на зменшення витрат, підприємству не

вдалося повністю компенсувати втрати від скорочення доходів, що негативно позначилося на рівні прибутковості.

Наступним етапом аналізу є дослідження процесу формування фінансового результату підприємства (табл. 2.13).

Таблиця 2.13 – Аналіз формування фінансового результату ТОВ «ВІК» за 2023–2024 роки

Показник	2023 р., тис. грн	2024 р., тис. грн	Відхилення (+,-)	Темп зміни, %
Загальна сума доходів	11141,8	6350,9	-4790,9	57,0
Загальна сума витрат	10126,5	6259,4	-3867,1	61,8
Фінансовий результат до оподаткування	1015,3	91,5	-923,8	9,0
Податок на прибуток	182,7	16,5	-166,2	9,0
Чистий прибуток	832,6	75,0	-757,6	9,0

Як видно з даних таблиці 2.13, у 2024 році підприємство продовжувало працювати прибутково, проте рівень отриманого прибутку суттєво скоротився. Фінансовий результат до оподаткування зменшився з 1015,3 тис. грн до 91,5 тис. грн. Абсолютне скорочення становило 923,8 тис. грн. Подібна тенденція спостерігається і щодо чистого прибутку підприємства. Якщо у 2023 році його величина становила 832,6 тис. грн, то у 2024 році лише 75,0 тис. грн. Таким чином, обсяг чистого прибутку скоротився більш ніж у 11 разів. Причиною такої ситуації стало випереджальне скорочення доходів порівняно зі зменшенням витрат. Незважаючи на проведену оптимізацію витрат, підприємству не вдалося повністю компенсувати негативний вплив зниження обсягів реалізації робіт та послуг.

Позитивним аспектом є те, що підприємство не допустило виникнення збитків і зберегло позитивний фінансовий результат навіть за складних умов функціонування. Це свідчить про достатній рівень адаптивності управлінської системи та здатність підприємства контролювати витрати. Крім того, збереження прибутковості дозволяє підприємству підтримувати фінансову стабільність, виконувати зобов'язання перед контрагентами та забезпечувати подальше функціонування без критичного погіршення фінансового стану.

Для визначення причин зміни фінансового результату доцільно проаналізувати структуру витрат підприємства. Для будівельних та інжинірингових компаній найбільшу питому вагу, як правило, займають витрати, пов'язані безпосередньо з виконанням робіт та наданням послуг (табл. 2.14).

Таблиця 2.14 – Структура витрат ТОВ «ВІК» за 2023–2024 роки

Показник	2023 р., тис. грн	Частка, %	2024 р., тис. грн	Частка, %
Собівартість реалізації	8062,7	79,6	4428,5	70,8
Інші операційні витрати	2038,2	20,1	1795,1	28,7
Інші витрати	25,6	0,3	35,8	0,5
Разом витрати	10126,5	100,0	6259,4	100,0

Як видно з таблиці 2.14, найбільшу частку у структурі витрат підприємства займає собівартість реалізованих робіт і послуг. У 2023 році її частка становила 79,6 %, а у 2024 році – 70,8 %. Зменшення питомої ваги собівартості пояснюється більш швидким скороченням витрат на виконання робіт порівняно із загальним скороченням доходів підприємства. Водночас частка інших операційних витрат зросла майже до третини загальної суми витрат.

Збільшення питомої ваги адміністративних та інших операційних витрат свідчить про те, що постійні витрати підприємства залишаються досить значними навіть в умовах зменшення обсягів діяльності. Саме ця обставина негативно вплинула на кінцевий фінансовий результат. Інші витрати мають незначну частку у структурі загальних витрат та не здійснюють суттєвого впливу на формування фінансового результату.

Загалом структура витрат відповідає специфіці діяльності підприємства, оскільки основна частина ресурсів використовується безпосередньо на виконання будівельно-інжинірингових робіт.

Важливою складовою оцінювання фінансових результатів є аналіз показників рентабельності. Результати відповідних розрахунків наведено у таблиці 2.15.

Таблиця 2.15 – Аналіз показників рентабельності ТОВ «ВІК» за 2023–2024 роки

Показник	2023 р.	2024 р.	Відхилення
Рентабельність продажів, %	7,47	1,18	-6,29

Рентабельність витрат, %	8,22	1,20	-7,02
Рентабельність активів, %	9,88	2,76	-7,12
Рентабельність власного капіталу, %	88,29	7,99	-80,30

Як свідчать дані таблиці 2.15, у 2024 році відбулося суттєве погіршення всіх показників рентабельності підприємства. Найбільше скоротилася рентабельність власного капіталу, яка знизилася з 88,29 % до 7,99 %. Рентабельність продажів також суттєво погіршилася. Якщо у 2023 році підприємство отримувало 7,47 грн чистого прибутку на кожні 100 грн реалізованої продукції та послуг, то у 2024 році лише 1,18 грн. Аналогічна ситуація спостерігається щодо рентабельності витрат та рентабельності активів. Причиною такого скорочення стало різке зменшення чистого прибутку підприємства.

Незважаючи на негативну динаміку, усі показники рентабельності залишаються додатними. Це означає, що підприємство продовжує здійснювати прибуткову діяльність та отримувати позитивний фінансовий результат.

Отже, аналіз показників рентабельності свідчить про істотне зниження ефективності діяльності ТОВ «ВІК» у 2024 році. Разом із тим підприємство зберігає прибутковість, що є важливою передумовою його подальшого функціонування та розвитку.

Для комплексної оцінки результативності діяльності підприємства доцільно проаналізувати показники ділової активності. Для оцінювання ефективності використання ресурсного потенціалу ТОВ «ВІК» доцільно проаналізувати показники оборотності активів та власного капіталу (табл. 2.16).

Таблиця 2.16 – Аналіз показників ділової активності ТОВ «ВІК» за 2023–2024 роки

Показник	2023 р.	2024 р.	Відхилення
Чистий дохід від реалізації, тис. грн	11141,8	6343,8	-4798,0
Вартість активів, тис. грн	8430,1	2718,8	-5711,3
Власний капітал, тис. грн	943,0	938,2	-4,8
Коефіцієнт оборотності активів, разів	1,32	2,33	+1,01
Коефіцієнт оборотності власного капіталу, разів	11,82	6,76	-5,06

Як свідчать дані таблиці 2.16, у 2024 році коефіцієнт оборотності активів зріс з 1,32 до 2,33 разів. Це означає, що кожна гривня активів забезпечувала

більший обсяг реалізації порівняно з попереднім роком. На перший погляд така тенденція є позитивною, однак вона пояснюється насамперед значним скороченням вартості активів підприємства, а не збільшенням обсягів діяльності.

Водночас коефіцієнт оборотності власного капіталу знизився з 11,82 до 6,76 разів. Це свідчить про зменшення ефективності використання власних фінансових ресурсів підприємства. Причиною такого скорочення стало суттєве зниження доходу від реалізації продукції та послуг. Загалом показники ділової активності свідчать про те, що підприємство продовжує здійснювати активну господарську діяльність, проте масштаби її реалізації у 2024 році були значно меншими порівняно з попереднім роком.

Крім того, результати аналізу підтверджують висновки попередніх підрозділів щодо скорочення обсягів діяльності та зниження ефективності використання окремих видів ресурсів. Незважаючи на це, підприємство зберігає здатність забезпечувати оборот активів та підтримувати поточну господарську діяльність.

Для узагальнення результатів аналізу фінансового стану та фінансових результатів ТОВ «ВІК» доцільно використати SWOT-аналіз (табл. 2.17).

Таблиця 2.17 – SWOT-аналіз діяльності ТОВ «ВІК»

Сильні сторони	Слабкі сторони
Наявність досвіду роботи у сфері інжинірингу та будівництва	Значне скорочення чистого доходу у 2024 році
Збереження прибуткової діяльності попри погіршення показників	Різне зниження чистого прибутку
Наявність сформованої матеріально-технічної бази	Зниження показників рентабельності
Збереження кадрового потенціалу підприємства	Скорочення грошових коштів
Скорочення поточних зобов'язань	Залежність від обсягів замовлень і стану ринку будівельних послуг
Можливості	Загрози
Участь у проєктах відновлення та розвитку інфраструктури	Нестабільність економічної ситуації в Україні
Розширення переліку інжинірингових і технічних послуг	Зростання конкуренції у будівельній сфері
Використання цифрових інструментів у будівництві	Зростання вартості матеріалів, обладнання та послуг
Залучення нових замовників і партнерів	Затримки розрахунків з боку контрагентів

Підвищення ефективності управління витратами	Регуляторні зміни у сфері будівництва
--	---------------------------------------

Як видно з таблиці 2.17, ТОВ «ВІК» має низку сильних сторін, які можуть бути використані для покращення фінансового стану підприємства. Насамперед це досвід роботи у сфері інжинірингу та будівництва, збереження прибутковості, наявність матеріально-технічної бази та кадрового потенціалу. Водночас підприємство має суттєві слабкі сторони, пов'язані зі скороченням доходу, чистого прибутку та рентабельності. Найбільш перспективними можливостями є участь у будівельних та інфраструктурних проєктах, розширення послуг і використання цифрових інструментів. Основними загрозами залишаються економічна нестабільність, конкуренція, зростання витрат і можливі затримки розрахунків із контрагентами. Отже, результати SWOT-аналізу підтверджують необхідність розроблення практичних заходів щодо підвищення ефективності діяльності ТОВ «ВІК».

Крім внутрішніх сильних і слабких сторін, на фінансові результати підприємства суттєво впливає зовнішнє середовище. Для його оцінювання доцільно використати PESTEL-аналіз, який охоплює політичні, економічні, соціальні, технологічні, екологічні та правові чинники. Результати PESTEL-аналізу наведено у таблиці 2.18.

Таблиця 2.18 – PESTEL-аналіз зовнішнього середовища ТОВ «ВІК»

Чинник	Характер впливу на діяльність ТОВ «ВІК»
Політичний	Воєнний стан, державна політика у сфері відновлення інфраструктури та регулювання будівельної діяльності впливають на попит на інжинірингові й будівельні послуги
Економічний	Інфляція, зміна вартості матеріалів, платоспроможність замовників і загальний стан економіки впливають на дохід, витрати та прибутковість підприємства
Соціальний	Потреба у відновленні житлової, комунальної та інженерної інфраструктури формує попит на якісні будівельні й технічні послуги
Технологічний	Розвиток цифрових систем, електронного документообігу, ЄДЕССБ і сучасних інженерних рішень створює можливості для підвищення ефективності роботи
Екологічний	Посилення вимог до екологічної безпеки, водовідведення, очищення стічних вод і раціонального використання ресурсів впливає на зміст будівельних проєктів

Правовий	Дотримання будівельних норм, податкового законодавства, трудових вимог і дозвільних процедур є обов'язковою умовою стабільної діяльності підприємства
----------	---

Дані таблиці 2.18 свідчать, що діяльність ТОВ «ВІК» значною мірою залежить від зовнішніх умов. Найбільш суттєвий вплив мають політичні та економічні чинники, оскільки вони визначають загальну стабільність ринку, інвестиційну активність, платоспроможність замовників і можливість реалізації будівельних проєктів. Технологічні чинники створюють для підприємства додаткові можливості, оскільки використання електронних систем і цифрових інструментів може скоротити час виконання процедур та підвищити якість управління проєктами. Соціальні й екологічні чинники також мають значення, адже попит на відновлення інфраструктури та дотримання екологічних вимог може формувати нові напрями діяльності підприємства. Правові чинники потребують постійного контролю, оскільки будівельна галузь є достатньо регламентованою. Отже, PESTEL-аналіз показує, що ТОВ «ВІК» має враховувати не лише внутрішні фінансові показники, а й зовнішні умови функціонування.

Проведений аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «Векторно-інжинірингова компанія» дозволив оцінити ефективність господарської діяльності підприємства та визначити основні тенденції його фінансового розвитку у 2023–2024 роках. Дослідження показало, що у 2024 році підприємство функціонувало в умовах скорочення обсягів діяльності, що безпосередньо вплинуло на результати його роботи.

У результаті аналізу встановлено, що чистий дохід від реалізації продукції та послуг зменшився на 4798,0 тис. грн або на 43,1 %. Одночасно відбулося скорочення загальної суми витрат підприємства, проте темпи їх зниження були нижчими за темпи скорочення доходів. Саме ця обставина стала основною причиною погіршення фінансових результатів.

Особливо суттєві зміни спостерігаються щодо показників прибутковості. Чистий прибуток підприємства скоротився з 832,6 тис. грн у 2023 році до 75,0

тис. грн у 2024 році. Відповідно погіршилися всі основні показники рентабельності, що свідчить про зниження ефективності використання наявних ресурсів. Разом із тим результати аналізу дозволяють відзначити й окремі позитивні аспекти діяльності підприємства. Незважаючи на складні умови функціонування, ТОВ «ВІК» продовжувало працювати прибутково та не допустило виникнення збитків. Крім того, підприємству вдалося скоротити витрати відповідно до змін масштабів діяльності та підтримати достатній рівень ділової активності.

Проведений аналіз показників оборотності свідчить про відносно ефективне використання активів підприємства. Водночас скорочення показників рентабельності та прибутковості підтверджує необхідність підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами та розширення обсягів виконуваних робіт.

Таким чином, фінансовий стан ТОВ «ВІК» у 2024 році можна оцінити як відносно стабільний, однак менш результативний порівняно з попереднім роком. Отримані результати свідчать про необхідність розроблення та впровадження заходів, спрямованих на підвищення фінансової ефективності діяльності підприємства, зміцнення його конкурентних позицій та забезпечення сталого розвитку в перспективі.

3. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «ВІК»

3.1. Застосування Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва в ТОВ «ВІК»

У сучасних умовах розвитку будівельної галузі одним із ключових факторів підвищення ефективності діяльності підприємств є цифровізація управлінських і виробничих процесів. Особливої актуальності це питання набуло в умовах післявоєнного відновлення України, коли значні обсяги будівельних робіт потребують швидкого оформлення документації, прозорості процедур та ефективної взаємодії між усіма учасниками будівельного процесу. Саме тому важливим інструментом удосконалення діяльності підприємств будівельної галузі виступає Єдина державна електронна система у сфері будівництва (ЄДЕССБ).

Проведений у другому розділі аналіз діяльності ТОВ «Векторно-інжинірингова компанія» показав, що підприємство продовжує здійснювати прибуткову діяльність, однак у 2024 році відбулося суттєве скорочення обсягів реалізації робіт і послуг, зниження чистого прибутку та погіршення показників рентабельності. За таких умов особливого значення набуває пошук управлінських рішень, які дозволять підвищити ефективність використання наявних ресурсів без суттєвого збільшення витрат. Одним із таких рішень для ТОВ «ВІК» може стати більш активне використання можливостей Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва.

ЄДЕССБ є державною інформаційно-комунікаційною системою, яка забезпечує автоматизацію значної частини процесів у сфері будівництва. Вона дозволяє здійснювати реєстрацію документів, отримувати дозвільну документацію, працювати з технічною документацією, контролювати проходження адміністративних процедур та взаємодіяти з державними органами в електронному форматі. Основною метою функціонування системи є

підвищення прозорості будівельної діяльності, скорочення строків проходження процедур та мінімізація бюрократичних бар'єрів.

Для ТОВ «ВІК» використання можливостей ЄДЕССБ є особливо актуальним з огляду на специфіку діяльності підприємства. Основним видом діяльності товариства є діяльність у сфері інжинірингу, геології, геодезії та технічного консультування у сфері будівництва. Крім того, підприємство здійснює будівництво житлових і нежитлових будівель, будівництво трубопроводів та інші спеціалізовані будівельні роботи. Усі зазначені види діяльності безпосередньо пов'язані з необхідністю оформлення значної кількості дозвільної, проєктної та технічної документації.

На сьогодні одним із найбільш проблемних аспектів діяльності багатьох будівельних підприємств залишається значна тривалість проходження погоджувальних процедур. Незважаючи на поступове впровадження цифрових технологій, значна частина підприємств досі використовує змішані форми документообігу, що призводить до додаткових витрат часу та ресурсів. Для ТОВ «ВІК» така ситуація може негативно впливати на швидкість реалізації проєктів, виконання договірних зобов'язань перед замовниками та загальну ефективність використання трудових ресурсів. Використання ЄДЕССБ дозволяє суттєво скоротити строки виконання адміністративних процедур. Насамперед це стосується подання документів, внесення змін до проєктної документації, отримання інформації про стан розгляду заяв та взаємодії з державними органами. У результаті працівники підприємства отримують можливість зосередитися на виконанні безпосередніх виробничих завдань, а не витрачати значну частину робочого часу на організаційні процедури.

Важливим напрямом використання ЄДЕССБ для ТОВ «ВІК» є покращення управління проєктною документацією. Будівельна діяльність характеризується значними обсягами технічної документації, креслень, кошторисів, технічних висновків та інших документів, які супроводжують реалізацію кожного проєкту. Використання електронної системи дозволяє забезпечити централізоване

зберігання документів, оперативний доступ до них та зменшення ризику втрати важливої інформації.

Не менш важливим є підвищення якості внутрішнього контролю. Однією з причин зниження фінансової результативності підприємств будівельної галузі часто стають затримки в реалізації проєктів, несвоєчасне погодження документів або порушення встановлених строків виконання робіт. Використання цифрових інструментів дозволяє оперативно відстежувати всі етапи проходження документації та своєчасно реагувати на можливі проблеми.

Особливо актуальним впровадження електронних інструментів є в умовах розвитку дистанційних форм роботи. Події останніх років продемонстрували необхідність забезпечення безперервності управлінських процесів навіть за умов обмеженого фізичного доступу до робочих місць. ЄДЕССБ дозволяє працівникам підприємства виконувати значну частину функцій дистанційно, що підвищує гнучкість системи управління та сприяє безперервності діяльності підприємства. Суттєвою перевагою використання Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва є підвищення рівня прозорості діяльності підприємства. Сучасний ринок будівельних послуг характеризується високим рівнем конкуренції, тому замовники дедалі більше уваги приділяють надійності та відкритості потенційних виконавців робіт. Використання офіційних державних електронних ресурсів позитивно впливає на ділову репутацію підприємства та сприяє формуванню довіри з боку клієнтів і партнерів.

Крім того, цифровізація процесів дозволяє підвищити якість управлінських рішень. Ефективне управління підприємством потребує своєчасного отримання достовірної інформації. Використання електронних систем забезпечує швидкий доступ до актуальних даних щодо стану реалізації проєктів, проходження дозвільних процедур та виконання окремих етапів робіт. Це дозволяє керівництву підприємства оперативно реагувати на зміни зовнішнього середовища та приймати більш обґрунтовані управлінські рішення.

Важливим аспектом є також зменшення адміністративного навантаження на працівників підприємства. Частина операцій, які раніше виконувалися вручну,

автоматизується за допомогою електронних сервісів. Це сприяє скороченню кількості технічних помилок, підвищенню продуктивності праці та більш раціональному використанню робочого часу.

Для ТОВ «ВІК» впровадження сучасних цифрових технологій є не лише засобом удосконалення внутрішніх процесів, але й одним із напрямів покращення фінансового стану підприємства. Зниження непродуктивних витрат часу, прискорення виконання проєктів, підвищення ефективності документообігу та покращення якості управління безпосередньо впливають на фінансові результати діяльності підприємства. Важливо зазначити, що сучасні тенденції розвитку будівельної галузі свідчать про поступовий перехід до концепції цифрового будівництва. У перспективі інтеграція ЄДЕССБ з іншими інформаційними системами, зокрема технологіями BIM-проєктування, електронного документообігу та управління будівельними проєктами, стане обов'язковою умовою конкурентоспроможності підприємств. Саме тому ТОВ «ВІК» доцільно вже сьогодні орієнтуватися на активне використання можливостей цифрових платформ та інформаційних технологій.

Таким чином, застосування Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва є одним із найбільш реалістичних і практично обґрунтованих напрямів покращення фінансового стану ТОВ «ВІК». Використання можливостей системи дозволить підвищити оперативність виконання адміністративних процедур, покращити управління документацією, забезпечити більш ефективний контроль реалізації проєктів, підвищити продуктивність праці персоналу та зміцнити конкурентні позиції підприємства на ринку будівельних та інжинірингових послуг. У результаті це сприятиме підвищенню ефективності діяльності підприємства та створенню передумов для покращення його фінансових результатів у майбутньому.

3.2. Оптимізація фінансового стану ТОВ «ВІК»

Проведений у другому розділі аналіз показав, що у 2024 році ТОВ «Векторно-інжинірингова компанія» продовжувало здійснювати прибуткову діяльність, однак окремі фінансові показники демонстрували негативну динаміку. Зокрема, чистий дохід від реалізації продукції та послуг зменшився на 43,1 %, а чистий прибуток скоротився більш ніж у 11 разів. Одночасно погіршилися показники рентабельності продажів, активів і власного капіталу. Незважаючи на скорочення витрат, підприємству не вдалося повністю компенсувати негативний вплив зменшення обсягів реалізації робіт та послуг.

Отримані результати свідчать про необхідність реалізації комплексу заходів, спрямованих на зміцнення фінансової стійкості підприємства, підвищення прибутковості діяльності та забезпечення ефективнішого використання наявного ресурсного потенціалу. Водночас запропоновані заходи повинні враховувати специфіку діяльності ТОВ «ВІК» як підприємства, що здійснює діяльність у сфері інжинірингу, технічного консультування, проєктування та виконання будівельних робіт.

Першочерговим напрямом оптимізації фінансового стану підприємства має стати збільшення обсягів реалізації робіт та послуг. Результати аналізу показали, що саме скорочення доходу стало основною причиною погіршення фінансових результатів у 2024 році. Якщо у 2023 році чистий дохід підприємства становив 11141,8 тис. грн, то у 2024 році він скоротився до 6343,8 тис. грн. Таким чином, підприємство втратило майже половину обсягів реалізації. За таких умов головним завданням керівництва має стати розширення клієнтської бази та збільшення кількості виконуваних проєктів. Для цього доцільно активізувати участь у державних та комерційних тендерах, пов'язаних із будівництвом, реконструкцією та модернізацією об'єктів інфраструктури. В умовах післявоєнного відновлення України особливо перспективними є проєкти у сфері реконструкції житлових будинків, об'єктів соціальної інфраструктури, інженерних мереж, систем водопостачання та водовідведення.

Крім того, підприємству доцільно розширювати перелік наданих послуг. Наявні види діяльності дозволяють ТОВ «ВІК» виконувати не лише проєктно-інжинірингові роботи, а й супровід будівництва, технічний нагляд, геодезичні роботи та технічне консультування. Комплексний підхід до обслуговування замовників дозволить підвищити конкурентоспроможність підприємства та збільшити середню вартість укладених договорів. Важливим напрямом покращення фінансового стану є оптимізація витрат. Аналіз показав, що у структурі витрат підприємства найбільшу частку займає собівартість реалізованих робіт та послуг. У 2024 році її частка становила понад 70 % загального обсягу витрат. Саме тому навіть незначне підвищення ефективності використання матеріальних, трудових та фінансових ресурсів може позитивно вплинути на кінцевий фінансовий результат.

Для забезпечення належного контролю витрат доцільно впровадити систему проєктного обліку, яка дозволить відстежувати фактичні витрати за кожним окремим договором. Такий підхід забезпечить своєчасне виявлення перевищення кошторисних витрат та дозволить оперативно коригувати управлінські рішення. Крім того, це створить можливість оцінювати рентабельність окремих проєктів та визначати найбільш прибуткові напрями діяльності.

Основні заходи щодо оптимізації фінансового стану ТОВ «ВІК» наведено у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Основні напрями оптимізації фінансового стану ТОВ «ВІК»

Проблема	Запропонований захід	Очікуваний результат
Скорочення доходів	Розширення клієнтської бази та участь у тендерах	Збільшення обсягів реалізації
Зниження прибутку	Посилення контролю витрат за проєктами	Зростання прибутковості
Зменшення рентабельності	Оптимізація структури витрат	Підвищення ефективності діяльності
Зниження ліквідності	Контроль дебіторської заборгованості	Покращення платоспроможності
Зростання ризиків	Формування резерву грошових коштів	Посилення фінансової стійкості

Як видно з таблиці 3.1, запропоновані заходи охоплюють основні проблеми, які були виявлені під час аналізу фінансового стану підприємства. Їх реалізація дозволить покращити фінансові результати та забезпечити більш ефективне використання ресурсів.

Окрему увагу необхідно приділити управлінню дебіторською заборгованістю. Для будівельних підприємств характерною є практика поетапної оплати виконаних робіт, що може призводити до затримок надходження коштів. Внаслідок цього підприємство змушене використовувати власні оборотні ресурси для фінансування поточної діяльності. Для вирішення зазначеної проблеми доцільно передбачати у договорах більш жорсткі умови розрахунків, використовувати систему авансових платежів та встановлювати чіткі графіки фінансування проєктів. Крім того, необхідно регулярно здійснювати моніторинг стану розрахунків із замовниками та оперативно реагувати на випадки прострочення платежів.

Не менш важливим напрямом є підвищення ефективності використання оборотних активів. Проведений аналіз показав, що у структурі активів підприємства суттєву частку займають запаси та дебіторська заборгованість. Надмірне накопичення запасів призводить до відволікання фінансових ресурсів з обороту та негативно впливає на ліквідність підприємства.

З метою оптимізації використання оборотних активів доцільно впровадити систему планування закупівель відповідно до фактичних потреб конкретних проєктів. Це дозволить уникнути накопичення надлишкових запасів і забезпечити більш раціональне використання фінансових ресурсів.

Важливим резервом покращення фінансового стану підприємства є підвищення продуктивності праці. Незважаючи на відносно невелику чисельність персоналу, ефективність використання трудових ресурсів безпосередньо впливає на собівартість виконуваних робіт та рівень прибутковості підприємства. Тому доцільно вдосконалювати систему планування робіт, використовувати сучасні цифрові інструменти управління проєктами та підвищувати рівень професійної підготовки працівників. Крім того,

підприємству необхідно приділяти увагу формуванню фінансового резерву. Наявність резервних коштів дозволить забезпечити стабільне фінансування поточної діяльності навіть у випадку затримок платежів від замовників або виникнення непередбачених витрат. Для підприємств будівельної галузі такий підхід є особливо важливим, оскільки їх діяльність часто характеризується нерівномірністю надходження фінансових ресурсів.

Для оцінювання результативності запропонованих заходів доцільно визначити очікувані результати їх впровадження (табл. 3.2).

Таблиця 3.2 – Очікувані результати впровадження заходів щодо оптимізації фінансового стану ТОВ «ВІК»

Напрямок удосконалення	Очікуваний результат
Збільшення обсягів реалізації	Зростання доходів підприємства
Контроль витрат	Підвищення прибутковості діяльності
Управління дебіторською заборгованістю	Покращення ліквідності
Оптимізація запасів	Прискорення оборотності активів
Підвищення продуктивності праці	Зниження собівартості робіт
Формування фінансового резерву	Посилення фінансової стійкості
Використання цифрових технологій	Скорочення адміністративних витрат

Джерело: розроблено автором.

Дані таблиці 3.2 свідчать, що запропоновані заходи мають комплексний характер та спрямовані на покращення всіх основних складових фінансового стану підприємства. Їх реалізація дозволить не лише підвищити прибутковість діяльності, але й зміцнити фінансову стійкість, покращити ліквідність та забезпечити більш ефективне використання наявних ресурсів.

Отже, результати проведеного дослідження свідчать, що основними напрямками оптимізації фінансового стану ТОВ «ВІК» є збільшення обсягів реалізації робіт та послуг, удосконалення системи управління витратами, покращення контролю дебіторської заборгованості, підвищення ефективності використання оборотних активів, зростання продуктивності праці та формування фінансового резерву. Реалізація запропонованих заходів сприятиме підвищенню прибутковості діяльності підприємства, зміцненню його фінансової стійкості та створенню передумов для подальшого розвитку на ринку будівельних та інжинірингових послуг.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі проведено дослідження фінансового стану ТОВ «Векторно-інжинірингова компанія» та розроблено пропозиції щодо його покращення. За результатами проведеного дослідження отримано такі результати.

1. Розкрито наукові підходи до аналізу фінансового стану підприємства та види фінансового аналізу. Встановлено, що фінансовий аналіз є основним інструментом оцінювання результативності діяльності підприємства, його платоспроможності, ліквідності, фінансової стійкості та прибутковості. Узагальнення наукових підходів дозволило визначити, що найбільш поширеними видами аналізу є горизонтальний, вертикальний, коефіцієнтний, порівняльний і факторний аналіз.

2. Визначено сутність діагностики та прогнозування фінансового стану підприємства, а також методи фінансового аналізу. Встановлено, що фінансова діагностика дозволяє своєчасно виявляти проблемні аспекти діяльності підприємства, а прогнозування забезпечує оцінювання перспектив його розвитку. З'ясовано, що найбільш доцільними методами аналізу є метод порівняння, горизонтальний і вертикальний аналіз, аналіз відносних показників та метод узагальнення результатів.

3. Визначено систему показників фінансового аналізу виробничо-фінансового стану підприємства. Обґрунтовано, що комплексна оцінка фінансового стану підприємства повинна здійснюватися за допомогою показників ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, ділової активності, рентабельності та прибутковості, які дають змогу оцінити ефективність використання ресурсів і результативність господарської діяльності.

4. Надано характеристику фінансового стану ТОВ «ВІК». Встановлено, що підприємство здійснює діяльність у сфері інжинірингу, технічного консультування та будівництва, має лінійно-функціональну структуру управління та функціонує у формі товариства з обмеженою відповідальністю. За

результатами аналізу фінансової звітності виявлено скорочення вартості активів підприємства з 8430,1 тис. грн до 2718,8 тис. грн, що свідчить про зменшення масштабів господарської діяльності у 2024 році.

5. Проведено аналіз основних техніко-економічних показників діяльності ТОВ «ВІК». Установлено, що у 2024 році підприємство функціонувало в умовах скорочення обсягів діяльності. Чистий дохід від реалізації продукції та послуг зменшився на 4798,0 тис. грн або на 43,1 %. Одночасно скоротилися активи підприємства, оборотні кошти та окремі показники ефективності використання ресурсів. Разом із тим підприємство зберегло виробничий потенціал та продовжило здійснювати основну діяльність.

6. Здійснено аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «ВІК». Встановлено, що підприємство залишалося прибутковим протягом досліджуваного періоду, проте фінансові результати суттєво погіршилися. Чистий прибуток скоротився з 832,6 тис. грн у 2023 році до 75,0 тис. грн у 2024 році. Виявлено зниження показників рентабельності продажів, активів та власного капіталу, що свідчить про зменшення ефективності використання наявних ресурсів.

7. Досліджено застосування Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва в діяльності ТОВ «ВІК». Визначено, що використання цифрових інструментів у сфері будівництва забезпечує автоматизацію дозвільних процедур, підвищує прозорість взаємодії з державними органами, скорочує адміністративні витрати та прискорює реалізацію будівельних проєктів. Обґрунтовано доцільність активного використання електронної системи як інструменту підвищення ефективності управління підприємством.

8. Розроблено пропозиції щодо оптимізації фінансового стану ТОВ «ВІК». Запропоновано заходи щодо розширення участі підприємства в тендерних процедурах, диверсифікації напрямів діяльності, удосконалення управління дебіторською заборгованістю, оптимізації структури витрат, підвищення ефективності використання оборотних активів та впровадження сучасних цифрових технологій управління будівельними проєктами. Визначено, що

реалізація запропонованих заходів сприятиме підвищенню фінансової стійкості, платоспроможності та прибутковості підприємства.

Отже, мету кваліфікаційної роботи досягнуто. Проведене дослідження дозволило комплексно оцінити фінансовий стан ТОВ «ВІК», виявити основні проблеми його функціонування та обґрунтувати практичні рекомендації щодо покращення фінансового стану підприємства. Запропоновані заходи спрямовані на підвищення ефективності використання фінансових ресурсів, зміцнення конкурентних позицій підприємства та забезпечення його стабільного розвитку в сучасних умовах господарювання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ажаман І. А., Гордєєв О. Ю., Петрищенко Н. А. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємства будівельної галузі України. Журнал стратегічних економічних досліджень. 2022. № 2(7). С. 30–40. URL: <https://doi.org/10.30857/2786-5398.2022.2.3> (дата звернення: 01.06.2026).
2. Андrenко О., Краївська І., Мордовцев С. Інтегральна оцінка фінансового стану підприємств із використанням інформаційних технологій. Економіка та суспільство. 2023. № 51. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-18> (дата звернення: 02.06.2026).
3. Балдинюк В. Управління ризиками фінансового стану підприємства та шляхи їх зниження. Економіка та суспільство. 2023. № 57. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-1> (дата звернення: 03.06.2026).
4. Біляк Ю. В., Старюк В. В. Діагностика фінансового стану підприємства в системі контролінгу. Ефективна економіка. 2022. № 7. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.7.19> (дата звернення: 04.06.2026).
5. Бондаренко Д., Калашнікова К. Цифровізація будівельної галузі України: аналіз стану, проблем та перспектив розвитку. Економіка та суспільство. 2024. № 65. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-2> (дата звернення: 05.06.2026).
6. Брагіна О. С., Бугенко С. І., Павлусь М. Г. Прибутковість підприємства та шляхи її підвищення. Бізнес Інформ. 2021. № 10. С. 261–266. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-10-261-266> (дата звернення: 06.06.2026).
7. Власова Н. О., П'ятак Т. В. Оцінка впливу факторів внутрішнього середовища на фінансові результати підприємств промисловості. Бізнес Інформ. 2021. № 4. С. 235–243. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-4-235-243> (дата звернення: 01.06.2026).

8. Гриліцька А., Харченко А. Вплив грошових потоків на ліквідність та платоспроможність підприємства. Економіка та суспільство. 2025. № 72. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-133> (дата звернення: 02.06.2026).
9. Губарик О., Іванова Д. Особливості обліку фінансових результатів діяльності малого підприємства та напрями його удосконалення. Економіка та суспільство. 2024. № 59. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-142> (дата звернення: 03.06.2026).
10. Дропа Я. Б. Фінансовий аналіз : навч. посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2023. 238 с. URL: <https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/09/Dropa-Navchalnyy-posibnyk-2024.pdf> (дата звернення: 05.06.2026).
11. Дуляба Н., Жишко Р. Особливості розвитку конкурентного середовища в будівельній сфері. Економіка та суспільство. 2024. № 68. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-106> (дата звернення: 06.06.2026).
12. Економіка підприємства : підручник / Л. Л. Лазебник, В. В. Гурочкіна, Л. В. Слюсарєва та ін. ; за заг. ред. Л. Л. Лазебник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 426 с. URL: <https://vstup.htek.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/4.4-Labeznyk.pdf> (дата звернення: 01.06.2026).
13. Жовтяк Г., Богданов Р. Розвиток потенціалу будівельних підприємств в умовах цифровізації. Економіка та суспільство. 2025. № 75. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-75-64> (дата звернення: 02.06.2026).
14. Жовтяк Г., Богданов Р., Жовтяк А. Проблеми та перспективи розвитку будівельної галузі України в умовах війни. Економіка та суспільство. 2024. № 62. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-128> (дата звернення: 03.06.2026).
15. Жовтяк Г., Серьогіна Д., Жовтяк А. Напрями підвищення прибутковості діяльності будівельних підприємств. Економіка та суспільство. 2023. № 50. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-29> (дата звернення: 04.06.2026).

16. Ізюмська В., Нікульшина А. Управління фінансовою стійкістю підприємства. Економіка та суспільство. 2021. № 34. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-26> (дата звернення: 05.06.2026).
17. Ільченко Н., Восканян З. Факторний аналіз впливу логістичних показників на рентабельність активів підприємства роздрібної торгівлі. Економіка та суспільство. 2023. № 57. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-96> (дата звернення: 06.06.2026).
18. Капраль О., Секретар І. Змістовні характеристики економічної безпеки будівельних підприємств. Економіка та суспільство. 2025. № 74. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-74-6> (дата звернення: 01.06.2026).
19. Ковальова О., Іоргачова М. Фінансовий результат як індикатор інвестиційної привабливості підприємства. Економіка та суспільство. 2022. № 46. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-16> (дата звернення: 02.06.2026).
20. Ковальчук А., Циганій С. Економічна діагностика стратегічного управління імпортною діяльністю підприємства як умова забезпечення його конкурентоспроможності. Економіка та суспільство. 2021. № 34. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-34-65> (дата звернення: 03.06.2026).
21. Ковальчук Т., Вергун А. Аналіз впливу війни на фінансовий стан українських підприємств. Економіка та суспільство. 2025. № 81. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-81-159> (дата звернення: 04.06.2026).
22. Колос Д., Короленко Р. Удосконалення фінансово-фінансового стану підприємства на основі аналізу активів. Економіка та суспільство. 2024. № 62. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-15> (дата звернення: 05.06.2026).
23. Костенко Ю., Азаренков Г., Пшенична М. Ефективне управління фінансовими ресурсами підприємства: стратегії фінансового управління грошовими потоками та бюджетами, фінансовий аналіз та прогнозування. Ефективна економіка. 2023. № 12. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/2671> (дата звернення: 06.06.2026).

24. Костенко Ю., Короленко О., Гузь М. Аналіз фінансової стійкості підприємства в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2022. № 43. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-77> (дата звернення: 01.06.2026).
25. Кошельок Г., Міндова О., Чернишова Л. Факторний аналіз рентабельності виробництва торговельних підприємств. Економіка та суспільство. 2023. № 47. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-36> (дата звернення: 02.06.2026).
26. Кришталь Г., Ордуханов Т. Кругообіг інвестицій в будівельну галузь та їх вплив на ефективність інвестиційної політики. Економіка та суспільство. 2025. № 71. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-13> (дата звернення: 03.06.2026).
27. Лемішовська О., Федак В. Галузеві особливості організації обліку та аудиту на будівельному підприємстві. Економіка та суспільство. 2024. № 68. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-68-204> (дата звернення: 04.06.2026).
28. Леонова Б. Підвищення стійкості фінансового стану суб'єктів малого бізнесу. Економіка та суспільство. 2023. № 56. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-65> (дата звернення: 05.06.2026).
29. Ломоносов Д., Новікова В. Компаративізм українських моделей прогнозування ймовірності банкрутства підприємства. Економіка та суспільство. 2024. № 65. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-31> (дата звернення: 06.06.2026).
30. Магопєць О.А., Шалімова Н.С., Черновол О.М. Фінансовий аналіз : навч. посібник. Кропивницький: ЦНТУ, 2022. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/4c90838a-0458-4495-8ee4-99315ea851c4/content> (дата звернення: 01.06.2026).
31. Марусяк Н. Аналіз фінансового стану як ефективний інструмент управління фінансовою діяльністю підприємств в умовах війни. Економіка та суспільство. 2025. № 71. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-49> (дата звернення: 02.06.2026).

32. Марусяк Н. Аналіз фінансового стану як ефективний інструмент управління фінансовою діяльністю підприємств під час війни. Економіка та суспільство. 2025. № 71. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5515> (дата звернення: 03.06.2026).
33. Мельник Т. М., Гутник І. В. Ліквідність і платоспроможність підприємства та методи їх аналізу. Бізнес Інформ. 2023. № 4. С. 105–111. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2023-4_0-pages-105_111.pdf (дата звернення: 04.06.2026).
34. Михайлик О. Застосування економіко-математичного моделювання для діагностики фінансового стану підприємства. Економіка та суспільство. 2023. № 47. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-87> (дата звернення: 05.06.2026).
35. Мулик Т. Розвиток системи обліково-аналітичного забезпечення управління ліквідністю та платоспроможністю підприємства в умовах цифровізації. Економіка та суспільство. 2024. № 62. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4025> (дата звернення: 06.06.2026).
36. Мулик Т. О., Стебловський А. О. Фінансові результати підприємства: сутність та особливості відображення у звітності. Агросвіт. 2024. № 5. С. 86–95. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2024.5.86> (дата звернення: 01.06.2026).
37. Нечипоренко А. В., Стабіас С. М. Фінансове планування та прогнозування в системі управління підприємством. Ефективна економіка. 2022. № 10. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.10.17> (дата звернення: 02.06.2026).
38. Овсієнко Н. Особливості маркетингової діяльності підприємств будівельної галузі. Економіка та суспільство. 2021. № 26. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-26> (дата звернення: 03.06.2026).
39. Паламарчук О., Петришина С. Аналіз факторів конкурентоспроможності будівельних підприємств України. Економіка та

суспільство. 2023. № 57. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-99> (дата звернення: 04.06.2026).

40. Паламарчук О., Петришина С. Будівельна галузь України: стан та прогнози. Економіка та суспільство. 2023. № 51. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-45> (дата звернення: 05.06.2026).

41. Пандас А., Федерка Т. Особливості визначення рентабельності будівельних підприємств. Економіка та суспільство. 2020. № 22. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-76> (дата звернення: 06.06.2026).

42. Підгаєць С. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства на основі розрахунку інтегрального показника. Економіка та суспільство. 2024. № 70. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-41> (дата звернення: 01.06.2026).

43. Приймак С., Волкова О. Діагностика фінансової стійкості підприємств в умовах посилення глобальної конкуренції. Економіка та суспільство. 2021. № 30. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-30-58> (дата звернення: 07.06.2026).

44. Прокопенко Н. С., Циба О. В. Система управління інноваційним розвитком будівельних підприємств: організаційний аспект. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 3. С. 48–57. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.3.48> (дата звернення: 03.06.2026).

45. Прокопович Л., Бурлан С. Розвиток методичних підходів щодо управління фінансовими результатами підприємства. Економіка та суспільство. 2023. № 47. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-79> (дата звернення: 04.06.2026).

46. Проскуріна Н., Гнідкова А. Аналіз фінансового стану та фінансових результатів як інструмент оцінки ефективності діяльності підприємства. Економіка та суспільство. 2022. № 43. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-74> (дата звернення: 05.06.2026).

47. Романенко О. Стратегічне управління будівельними девелоперськими компаніями: український та міжнародний досвід. Економіка та

суспільство. 2025. № 76. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-76-93> (дата звернення: 06.06.2026).

48. Рябчук О., Мосійчук Є. Аудит фінансової стійкості підприємств в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2025. № 73. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-11> (дата звернення: 01.06.2026).

49. Семененко Т., Поплюйко А. Діагностика фінансового стану як основний етап стратегічного аналізу бізнесу. Економіка та суспільство. 2023. № 57. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-69> (дата звернення: 02.06.2026).

50. Скорнякова Ю., Мордвинов К. Фінансові результати діяльності підприємства: принципи обліку та облікова політика. Економіка та суспільство. 2025. № 71. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-9> (дата звернення: 03.06.2026).

51. Сметанюк О. А., Причепа І. В., Білоконь Т. М. Особливості аналізу фінансового стану підприємства в умовах обмежених обсягів інформаційного забезпечення. Ефективна економіка. 2022. № 9. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.9.20> (дата звернення: 04.06.2026).

52. Соколовська К., Касич А. Тенденції у розвитку підприємств будівельної галузі. Економіка та суспільство. 2022. № 41. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-34> (дата звернення: 05.06.2026).

53. Свічкарь Н., Олініченко І., Булінін С. Формування фінансової структури будівельного підприємства для складання бюджетів. Економіка та суспільство. 2024. № 61. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-61-72> (дата звернення: 06.06.2026).

54. Ткачук Н. М., Василенко К. В. Теоретичні аспекти комплексної оцінки результатів діяльності підприємства. Економіка та суспільство. 2025. № 71. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-147> (дата звернення: 01.06.2026).

55. Ткачук Н., Василенко К. Теоретичні аспекти комплексної оцінки результатів діяльності підприємства. Економіка та суспільство. 2025. № 71. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-147> (дата звернення: 02.06.2026).
56. Томчук О. Аналіз платіжної спроможності підприємства та відображення її в обліку: сутність, класифікація, оцінка. Економіка та суспільство. 2023. № 51. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-16> (дата звернення: 03.06.2026).
57. Фісуненко П., Орловська Ю., Каховська О. Моніторинг результатів функціонування будівельних підприємств як базис оцінювання економічної безпеки. Економіка та суспільство. 2021. № 30. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-30-61> (дата звернення: 04.06.2026).
58. Халіна В., Колбасинський Ю. Концепція адаптивного управління будівельним підприємством. Економіка та суспільство. 2025. № 75. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-75-3> (дата звернення: 05.06.2026).
59. Чернишова Л. В. Економічний аналіз суб'єктів господарювання: перспективи розвитку. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2022. № 8(297). С. 40–47. URL: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2022-8-297-40-47> (дата звернення: 06.06.2026).
60. Шандова Н. В. Оцінка рентабельності підприємства. Вісник Херсонського національного технічного університету. 2024. URL: https://journals.kntu.kherson.ua/index.php/visnyk_kntu/article/view/829 (дата звернення: 01.06.2026).
61. Шевченко І., Ніколенко Т. Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління фінансовими результатами підприємства. Економіка та суспільство. 2024. № 65. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/download/4471/4410/> (дата звернення: 02.06.2026).
62. Щебель А. Моделювання рівня ефективності фінансового стану промислового підприємства. Економіка та суспільство. 2024. № 69. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-20> (дата звернення: 03.06.2026).

63. Юдіна С. В., Божкова А. А. Чинники, що впливають на обсяг прибутку підприємства. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. 2022. № 13. URL: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2022.13.18> (дата звернення: 04.06.2026).
64. Ясіновська І. Ділова активність промислових підприємств України: оцінка, проблеми та напрями забезпечення. Економіка та суспільство. 2022. № 43. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1784> (дата звернення: 05.06.2026).